Digitized in 2006
by
Thrinaina Informatics Ltd, Secunderabad, A.P., India.
(http://www.thrinaina.com)

From the original owned by
Sundarayya Vignana Kendram
and its partner Institutions

as part of the
British Library Endangered Archives Programme
supported by the
Lisbet Rausing Charitable Fund

Except for individual research purpose
any reproduction should be made with
written permission from the

Sundarayya Vignana Kendram,
1-8-1/B/25/A, Bagh Lingampally, Hyderabad - 500 044
Andhra Pradesh, India

COPYRIGHT STATEMENT

The copyright laws of the United States (Title 17, United States Code) and of India (Copyright Act of 1957) govern the making of photocopies or other reproductions of copyrighted material including foreign works under certain conditions. In addition, the United States extends protection to foreign works by means of various international conventions, bilateral agreements, and proclamations.

Under certain conditions specified in the laws, libraries and archives are authorized to furnish a photocopy or other reproduction. One of these specified conditions is that photocopy or reproduction is not to be used for any purpose other than private study, scholarship, or research. If a user makes a request for, or later uses, a photocopy or reproduction for purposes in excess of "fair use," that user may be liable for copyright infringement.

These institutions reserve the right to refuse to accept a copy order if, in their judgment, fulfillment of the order would involve violation of the copyright laws of the United States or India.

ప్రజాశక్తి

Vol. 5, no. 1

(Jul. 5, 1944)

బెజవాడ, 1944

Record no. 683

Prajāśakti

Vol. 5, no. 1

(Jul. 5, 1944)

Bejavāḍa, 1944

Record no. 683

Regd. No. M. 4486 0-2-0

ప్రజాశక్తి

భారత కమ్యూనిస్టుపార్టీ, ఆంధ్రకమిటీ పత్రిక

సంపుటి 5 సంచిక 1 | : సంపాదకవర్గం : మద్దుకూరి చంద్రశేఖరరావు (సం) కంభంపాటి సత్యనారాయణ ★ పుచ్చలపల్లి సుందరయ్య తుమ్మల వెంకటరామయ్య చలసాని వాసుదేవరావు | బుధవారం 5-7-44

దేశభక్తుని సందేశం

★

నేను అరుగుచున్న మంతల్రవణం ఆహారసభకు అనారోగ్యముచేత రాజాలనందుకు క్షమింపగోరుచున్నాను. ఇప్పటి దేశపరిస్థితులం పరిశీలించిన ప్రజలకు ఆహారసమస్యకన్న క్లిష్టమైన సమస్య మరియొకటి లేదని స్పష్టమగుచున్నది. తిండి గింజలును, ఇతర ఆహారపదార్థములును దొరకకపోవుటవలన అన్నిచోట్లను ప్రజలకు అపారమైన కష్టము సంప్రాప్తమైనది. వర్షిత ప్రాంతములు, [illegible] ప్రాంతములు, అను భేదముకూడా లేకన్నే కనబడుచున్నది. తప్పు ఉప్పు [illegible] వస్తువు దొరకుట దుస్సాధ్యము. ఇకను ధరల విషయము చెప్పనేల. [illegible] పట్టణవాస్తవ్యులకంటె పల్లెయూరిప్రజలు మరువారి దర్శనీయము.

ఈ సమస్య పరిష్కారము ప్రభుత్వముచేతనే కావలసియున్నది. ఇప్పుడు ప్రభుత్వము చేయుచున్న ప్రయత్నము అసంతృప్తిగానున్నది. [illegible] ముగా జాతీయప్రభుత్వస్థాపన జరిగిననేకాని సమస్య సంపూర్ణముగా పరిష్కారము కానేరదని దేశమున రాజకీయపక్షములన్నియు ఉద్ఘోషించుచున్నవి. కాని [illegible] ఎప్పటికి సిద్ధించునో చెప్పుటకు సాధ్యము కాకయున్నది.

కావున, ఇప్పటికి ప్రజలకష్టముల నివారణనిమిత్తము ప్రజలలో [illegible] కలిగి ఉదారస్వభావులైన ప్రముఖులు బాధ్యతవహించి తగినమార్గమును అవలంబించుట అత్యంతావశ్యకము. అట్టి ఉద్దేశ్యముతో ఈనాడు సమావేశమైన సభా[illegible] జయప్రదమవును గాకయని కోరుచున్నాను.

కొండ వెంకటప్పయ్య

★ ఆహార సమస్యపై

దేశభక్తుల ఐక్యసమీకరణ

గుంటూరుజిల్లా ఆహారమహాసభచూపినమార్గం

వి. శ్రీకృష్ణ

జిల్లాలోని వివిధ ప్రాంతాలనుండివచ్చిన పెద్దలు, ప్రజాసేవకులు 160 మంది జూన్ 25 వ తేదీ సాయంత్రం 5 గంటలకు గుంటూరుటౌన్‌హాలులో సమావేశమయ్యారు. జిల్లాలో రోజురోజుకూ తీవ్రరూపం దాలుస్తున్న ఆహార పరిస్థితులన్ని గురించి చర్చించేందుకు, సమగ్రమైన కార్యక్రమంతో సమస్యను పరిష్కరించటానికి, పనిచేయగల ప్రజా ఆహారకమిటీని యేర్పర్చేందుకు యీ సమావేశం జరుగుతోంది. వచ్చిన ప్రతినిధుల్లో యెక్కువభాగం ఇదివరలోనే తమతమ ప్రాంతాల్లో ప్రజల నెదుర్కొంటున్న యీ క్లిష్టసమస్యపై కృషిచేస్తూ ప్రజలకు తోడ్పడుతూన్న అనుభవశాలురే. పల్నాడు క్షామనివారణకమిటీ తరపున, బాపట్ల, నర్సారావుపేట, సత్తెనపల్లి, తెనాలి పట్టణాల ఆహారకమిటీల తరఫున, ఒంగోలు తాలూకాలో మలేరియా నివారణకై యేర్పడ్డ ప్రజాసంస్థ తరపున ప్రతినిధులువచ్చి పాల్గొన్నారు. వీరుగాక అనేక గ్రామాలనుండి గ్రామ ఆహారకమిటీ ప్రతినిధులు, గ్రామపెద్దలు హాజరయ్యారు. జిల్లా రైతుసంఘం, జిల్లా వ్యవసాయకూలీ సంఘం, రాష్ట్రచేనేత పారిశ్రామికసంఘం, ఛాంబర్ ఆఫ్ కామర్సు మొదలైన సంస్థల్లో పనిచేస్తూన్న ముఖ్యులు గూడా ప్రతినిధుల్లో వున్నారు.

ఉపన్యాసాలు, సందేశాలు

పల్నాడు తాలూకా క్షామనివారణ సంఘ అధ్యక్షులుగావుండి, అక్కడి ప్రజలను కరువుకాటకాలనుండి కాపాడటానికి తీవ్ర కృషిచేస్తున్న ప్రముఖ కాంగ్రెసువాది శ్రీ నాళం మట్టుపల్లిగారు అధ్యక్షత వహించారు. సమావేశాన్ని యేర్పాటు చేయటంలో ఉద్దేశాన్ని వివరిస్తూ ఆహ్వాన సంఘ కార్యదర్శి శ్రీ యస్.వి.యల్. నరసింహం (ఎడ్వొకేటు)గారు జిల్లాలో ప్రస్తుతం ప్రజలు నెదుర్కొంటున్న ప్రధానసమస్య ఆహారసమస్యఅనీ, దీనిని పరిష్కరించాలంటే ఎక్కడికక్కడ స్థానికంగా చేసే ప్రయత్నాలు చాలవనీ, వివిధప్రాంతాలవారు కలిసి జిల్లా వ్యాపితంగా కృషిచేయగల జిల్లా ఆహారసంఘం ఉంటేనే సాధ్యమౌతుందనీ, ఈఉద్దేశ్యంతోనే సమావేశాన్ని యేర్పాటుచేయటం జరిగిందని చెప్పారు. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులైన శ్రీ వి. యన్. శల్పాణిగారు ప్రతినిధుల నాహ్వానిస్తూ "గంగా మొదలయిన జీవనదులు ప్రవహిస్తూన్న బెంగాల్‌రాష్ట్రమే ఘోరమైన క్షామానికి గురైనదంటే, మనజిల్లా సురక్షితమనుకోవటం పొరపాటు. ఆహారసమస్య ఒక్క గ్రామానికో తాలూకాకో సంబంధించినదిగాక, ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి - యావద్భారత దేశానికి సంబంధించిన సమస్య"అని హెచ్చరించారు.

పిమ్మట అనారోగ్య కారణంవల్ల సభకు హాజరు కాజాలకపోయిన శ్రీయుత దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులుగారి సందేశం చదువబడింది. రాయలసీమలో కరువు వచ్చిందనేసరికి దొంగాయికి ప్రయాణంకట్టి, పలుకుబడినంతా వినియోగించి రాయలసీమ ప్రజల సహాయార్థం ధనంవసూలుచేసుకువచ్చిన దేశభక్తుని సందేశం ప్రతినిధులందరికీ ఉత్సాహాన్ని కలిగించింది. శ్రీ పోతుల బుచ్చప్ప నాయుడుగారు సభకు ఆశీర్వదిస్తూ పంపిన సందేశంగూడా చదువబడింది.

కామ్రేడ్ మోటూరి హనుమంతరావు వివిధప్రాంతాల్లో పరిస్థితినీ ప్రజాసేవకుల కృషినీ సమీక్షచేస్తూ యిప్పటికి 6 పట్టణ కమిటీలు, 4 తాలూకాకమిటీలు, 48 గ్రామ కమిటీలూయేర్పడిపనిచేస్తున్నాయనిచెప్పారు. అదనపు పంటలు పండే తాలూకాలనుండి కొరతప్రాంతాలకు సప్లయిచేయటానికి రవాణా సౌకర్యాలవిషయం ఆలోచించటం, తమతమ ప్రాంతాలకు పోయిన ఆహారపదార్థాలు ఆ ప్రాంతంలో అందరికీ న్యాయంగా అందేట్టు పంపకవిధానాన్ని యేర్పరచటం, కంట్రోలు, రేషనింగు, కమాండీరింగులలోఉన్న లోటులను వసూలుక్రమపంథాలోజయప్రదమయ్యేటట్టు చూడటం - యివి ఆహారకమిటీ ముందున్న బాధ్యతల్లో ముఖ్యమైనవని సూచించారు.

తాలూకా రిపోర్టులు

తరువాత వివిధతాలూకాలనుండి వచ్చిన ప్రతినిధులు తమతమ తాలూకాలలోని పరిస్థితులనూ, స్థానికఆహారకమిటీలకృషిని గురించి రిపోర్టులిచ్చారు. గతసంవత్సరమే కరువు దేవత కాలుపెడితే, యేదోవిధంగా గడిచి గట్టెక్కిన పల్నాడుతాలూకాల్లో నేటిపరిస్థితులగురించి ఆ తాలూకా క్షామనివారణకమిటీ ప్రతినిధి శ్రీ కాసావజ్ఝల శేషయ్యగారు వర్ణిస్తుంటే, మనజిల్లాలోగూడా మరో బెంగాల్ను చూడబోతున్నామా అనిపించింది. "ప్రస్తుతం గ్రామాల్లో నూటికి 80 మంది అన్నంలేక అల్లాడుతూ తిరుగుతున్నారు. వర్తకులు రూపాయకు రెండుశేర్ల బియ్యం కూడా అమ్మారు. ఈపరిస్థితుల్లో జిల్లాఆహారకమిటీ ఏర్పడుతోందంటే మాకరువుతీరినట్లేవుంది." అంటూ విజ్ఞప్తి చేసేసరికల్లా అదనపు ప్రాంతాల ప్రతినిధులు అందుకున్నారు. తెనాలి తాలూకా ప్రతినిధి కామ్రేడ్ కంఠంనేని కోటేశ్వరరావు లేచి ఇలా అన్నారు: "మా తాలూకా రైతుసంఘం తరఫున గ్రామాల్లో ప్రచారంచేసి కొరత ప్రాంతాలకు పంపించదానికికృషిచేస్తున్నాం. యిటీవల పల్నాడు తాలూకాకు ధాన్యం కావాలనిపిస్తే, ప్రభుత్వం అప్పటికే 6000 బస్తాలవరకూ కమాండీరు చేసిపోయిన కంచెర్లపాలెంలో మరో రెండువందలబస్తాలు రైతులు ఉత్సాహంతోయిచ్చారు. తమ సోదర రైతులను కాపాడటానికి మీదరైతులెంతో ఉదారంతో ముందుకు వస్తున్నారు. కాని రైతులంతా తమ ధాన్యాన్ని మనస్ఫూర్తిగా కంట్రోలురేటుకే విడుదలచేసేట్టు ఉత్సాహపరచాలంటే రైతుకు కావలసిన నిత్యావసరాలనుగూడా న్యాయమైన ధరలకు అందించే యేర్పాట్లుచేయాలి. ఇనుప పనిముట్లూ, ఎరువులూ, విత్తనాలూ, ఉలవలూ, కిరోసిన్, కట్టెలూ, వగైరా వస్తువులుగూడా కంట్రోలు రేటుకే అందేట్టు మిగతా ప్రజాసామాన్యమంతా ఆందోళనచేయాలి. షాహుకార్లిప్పటికీ ప్రోత్సహిస్తున్న దొంగమార్కెట్టును అరికట్టకపోతే రైతు గత సంవత్సరంలో లాగా ధర పెరుగుతుందనే ఆశలో పడతాడు. కాబట్టి ప్రభుత్వం యీ దొంగమార్కెట్టు నెదుర్కోవాలి. కరువుప్రాంతాల ప్రజలువచ్చి మా ప్రాంత రైతులకు విజ్ఞప్తిచేస్తే, మా పని మరింత సులభమౌతుంది. ఎక్కువ సహాయంవస్తుంది. ఇంతవరకూ ప్రచారంఫలితంగా రైతుసంఘం ద్వారా కొరతప్రాంతాలకు 2000బస్తాలవరకూ కంట్రోలుధరకు యివ్వటానికి రైతులు సిద్ధంగా వున్నారు. తెనాలి పట్టణంలో రేషనింగు అమలు పర్చేందుకు నిల్వచేసిన బియ్యంలో కొంతభాగం వెంటనే కొరతప్రాంతాలకు పంపితే, పట్టణానికికావలసినప్పుడు గ్రామాలనుండి తెప్పించవచ్చు." ఈ మాటలు పల్నాడు నుండి వచ్చిన ప్రతినిధుల్లో, సోదర ప్రజలు తమకు అండగావున్నారనే ధైర్యాన్ని కల్గించాయి.

ప్రతినిధుల సలహాలు

"తాలూకాలో వున్న బంజరు పూర్తిగా సాగుచేయటానికి స్థానికోద్యోగుల పెద్ద అటంకాలు తొలగించటానికి, అందా తోడ్పడితే, తాలూకాలోవున్న మిగులుధాన్యం తోనేగాక అధికోత్పత్తితోగూడా కొరత ప్రాంతాల కరువును తీర్చటానికి వీలవుతుంద"ని రేపల్లె తాలూకా ప్రతినిధి కామ్రేడ్ పొన్నపల్లి లక్ష్మీనారాయణచెప్పారు. సత్తెనపల్లి ఆహారకమిటీతరఫున డాక్టర్ శ్రీనివాసాచారిగారు మాట్లాడుతూ పట్టణంలో కిరోసిన్ పంపకంలో ఆహారకమిటీ కృషిని వివరించారు. బియ్యం విషయంలో ప్రజలకు కలుగుతూన్న యిబ్బందులు తెలుపుతూ, ప్రభుత్వం వర్తకులతో చేతులు కలిపి ఆహారకమిటీ సలహాల నిర్లక్ష్యం చేస్తోందనీ, వర్తకులు ప్రజాసేవ చేయవచ్చిన వలంటీర్లపై దొంగలని అక్రమకేసులు పెడుతూంటే ఆమోదించి ఊరుకుంటోందనీ, ఈకారణాలతో ఆహారసమస్య అంతకంతకు తీవ్రమౌతోందనీ చెప్పారు. స్థానికాధికారుల, వర్తకుల అక్రమాలను యెప్పటికప్పుడు పైఅధికార్లకు తెలియజేస్తూ ఆహారసమస్యా పరిష్కారానికి జిల్లాకమిటీ కృషిచేయాలన్నారు. నర్సరావుపేట తాలూకా తరఫున కరణం నర్సింగరావుగారు [illegible]ట్లాడుతూ పట్టణాల్లోనూ, పల్లెల్లోనూ, తీవ్రపరిస్థితు లెదుర్కొంటూన్న సమయంలో ఆహారకమిటీ యే విధంగా షాహుకారుల అటులను అరికట్టగలిగిందీ తెలియజేశారు. తమ తాలూకాలోనే అదనంగా పండిన ప్రాంతాలనుండి కొరతప్రాంతాలకుమెట్టధాన్యాలనుసప్లయిచేసే ప్రయత్నాలు చేస్తున్నామనీ, ఇలా స్వయం సహాయం చేసుకునే తమకు మాగాణి ప్రాంతాలనుండి బియ్యం పంపించగలిగితే తాలూకా ప్రజలను కాపాడుకో

(మిగతా 6 పేజీలో)

Roja Muthiah Research Library, 3rd Cross Road, C P T Campus, Taramani, Chennai - 600 113, India.

ప్రజాశక్తి

బుధవారం 5-7-44

పేపరు కంట్రోలు ఆర్డరు

ఇండియా ప్రభుత్వం డిఫెన్సు చట్టం క్రింద కొత్త పేపరు కంట్రోలు ఆర్డరు జారీచేసింది. ఈ ఉత్తరువువల్ల వార్తాపత్రికలకు, పుస్తకప్రచురణకు తీవ్రమైన దెబ్బతగులుతుంది. ఇదివరకు వాడుతున్న కాగితంలో నూటికి 30 వంతులకుమించి ఖర్చుచేయరాదని యీ ఉత్తరవు నిషేధించుతూంది. ఇదివరకే న్యూస్‌ప్రింటు కోటాలున్న పత్రికలకు యిది వర్తించదు. ప్రభుత్వం న్యూస్‌ప్రింటు కోటాలు ఇవ్వకపోవుటచే ఇతరకాగితం వాడుతున్న "ప్రజాశక్తి" వంటి పత్రికలకు కొత్త ఆర్డరు తీరని నష్టం కలుగజేస్తుంది.

ప్రభుత్వం అనాలోచితంగా జారీచేసిన యీ కఠిన ఉత్తరవు ప్రింటింగ్ పరిశ్రమకే దెబ్బకొట్టేదిగావుంది. ఆంధ్రదేశంలో యిదివరకే పుస్తక ప్రచురణ చాల స్వల్పం. అలాంటపుడు నూటికి 70 వంతుల కాగితం ఖర్చు తగ్గించితే, తెలుగులో పుస్తకాల ప్రకటన ఎంత అధ్వాన్నమవుతుందో వేరుగా చెప్పనక్కరలేదు.

1942 తరువాత స్థాపించిన అనేక దేశభాషాపత్రికలకు ప్రభుత్వం న్యూస్ ప్రింట్ కోటాలు యివ్వలేదు. ఇది అన్యాయం. అవి దేశీయమిల్లులు తయారుచేసే కాగితాన్ని హెచ్చుఖరీదుకు కొని ఎల్లాగో కాలం పుచ్చవలసివస్తూంది పైగా ఇవుడు ప్రభుత్వం నూటికి 70 చొప్పున కాగితం వాడకం తగ్గించమని వాటికి ఉత్తరువు చేస్తూంది. అనగా న్యూస్‌ప్రింటు కోటాలేని పత్రికలు మూడోవంతు పేజీలు మాత్రమే అచ్చువేయవలె నన్నమాట. ఆచరణలో యీ ఆర్డరు అలాంటి పత్రికల ప్రచురణే అసాధ్యమయ్యేలా చేస్తూంది. ఇది ఎంత అక్రమమో చూడండి!

ఇలాగే పుస్తక ప్రచురణ, ప్రెస్సులువాడే కాగితం కూడ నూటికి 70 వంతులు తగ్గించుకో వలసివస్తుంది. అంటే, వాస్తవంలో పుస్తకాలప్రకటన మూడోవంతుకు పైగా పడిపోతుంది. అచ్చుయంత్రాలు అనేకం మూసివేయవలసి వస్తుంది. అచ్చుపనివారు నిరుద్యోగులవుతారు. ఈ విధంగా ప్రజల విద్యా - విజ్ఞాన ప్రచారానికే యీ ప్రభుత్వ ఉత్తరవు దెబ్బకొడుతూంది. అచ్చుపరిశ్రమనే కుంటుపరుస్తూంది. అచ్చుకార్మికుల జీవనోపాధిని తొలగించివేస్తూంది.

అందుచే పత్రికాధిపతులు, ప్రెస్సుయజమానులు, పుస్తక ప్రచురణ కర్తలు, అచ్చుకార్మికులు, వేయేల అచ్చు పరిశ్రమతో సంబంధమున్న ప్రజలందరూ ఈ ప్రభుత్వ ఆర్డరును మార్పించడానికి కృషి చేయాలి. ప్రజోపయోగానికి హెచ్చుకాగితాన్ని ఇవ్వాలని డిమాండు చేయాలి. ప్రజాసేవచేస్తున్న పత్రికల, పుస్తకాల ప్రచురణకు భంగంకలిగించరాదని కోరాలి. విదేశాలనుండి కాగితం దిగుమతిని ఎక్కువచేయాలి. స్వదేశీమిల్లులకు బొగ్గు అందజేసి ఉత్పత్తిని యెక్కువ చేయించాలి. రాజమండ్రిలో సమావేశమవుతున్న ఆంధ్ర పత్రికా సంపాదకుల సమావేశం యీ సమస్యపై తగిన సలహా యిస్తుందని ఆశించుతాము.

★ పునరాలోకియాలు

గాంధీజీ ప్రసంగం

ప్రతిష్టంభన పోగొట్టడానికి తోడ్పడుతుంది

— కంభంపాటి సత్యనారాయణ

మనదేశంలో ఆహారపదార్థాలకొరతను తొలగించడానికి ప్రభుత్వంచే నియమింపబడిన ఫుడ్‌గ్రెయిన్స్ పాలసీ కమిటీవారు కొన్ని సిఫార్సులు చేశారు. అందులో ఒకటి. వెన్వెంటనే మొదటిసంవత్సరంలో 15 లక్షల టన్నుల ఆహారధాన్యాలను విదేశాలనుండి దిగుమతిచేయడం; రెండో సంవత్సరంనుండి ఏటేటా 10 లక్షల టన్నుల చొప్పున దిగుమతిచేయడం.

ఈ సిఫార్సును ఇండియా ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. మొదటిసంవత్సరంలో పదినెలలు గడిచిపోయాయి కాని, యింతవరకు దిగుమతి జరపడుకు 4లక్షలటన్నులుమాత్రమే. మరో 11 లక్షల టన్నులు ఒకటి రెండునెలలలో దిగుమతి కావలసియుంది.

దీనికితోడు, ఈయేడు యు. పి., మధ్యపరగణాలలో గోధుమపంట దెబ్బతిని ప్రభుత్వ అంచనాలకంటె బాగా తగ్గిపోయింది. ఇకబియ్యం విషయం చెప్పాలంటే, మనరాజధానిలో ఏటేట 8 లక్షలటన్నులు తరుగు కనబడుతోంది. బెంగాల్‌లో నగటు పంటకంటె 20 లక్షలటన్నులు అధికంగా పండినమాట వాస్తవమే. కాని, గతసంవత్సరపు అనుభవాన్ని బట్టి వర్తకవారూ కొద్దో - గొప్పో నిలవచేసుకోవాలని చూస్తారు. బెంగాల్ ప్రభుత్వం తగినంతగా స్టాకులుకొని నిలవచేసుకోవడం లేదు. నిలవవ్యాపారస్తులపై ఆధారపడ్డం వల్ల వారు న్యలాభాపేక్షతో సరుకును దొంగమార్కెట్లకు చేరుస్తున్నారు.

ఈ పరిస్థితులలో ఇండియా ప్రభుత్వం ఒకటి రెండు నెలల్లో విదేశాలనుండి విరివిగా సరుకును దిగుమతి చేయవలసియుంది. అలాచేయకపోతే, ఆహారసంక్షోభం తిరిగి విషమరూపం దాల్చవచ్చునని న్యూఢిల్లీ "హి.టా" పత్రిక విలేఖరి వ్రాస్తున్నారు.

సెప్టెంబరు నెలాఖరులోగా మరో 4 లక్షలటన్నులు దిగుమతి చేయబడ్డానికి ఏర్పాట్లుజరిగినట్లు ఇండియాప్రభుత్వ ప్రకటన తెల్పుతోంది. కాని, మొదటినిర్ణయం ప్రకారం మరొక 7 లక్షలటన్నులు దిగుమతి చేయబడవలసియుంది.

కొద్దిరోజులలో ఇండియాప్రభుత్వ ప్రతినిధి బ్రిటనుకు ప్రయాణంకట్టి దిగుమతుల విషయమై సంప్రదింపులు జరుపుతాడనికూడా "హిందూ" విలేఖరితెలియజేస్తున్నాడు.

పార్లమెంటుకు హెచ్చరిక

ఈ విషమపరిస్థితిని గూర్చి 27 గురు భారతీయప్రముఖులు బ్రిటిష్‌పార్లమెంటుకు, ప్రజలకు హెచ్చరికచేస్తూ ఒక సంయుక్తప్రకటన చేస్తున్నారు. వారిలో బిర్లా - కస్తూరిభాయి లాల్భాయివంటి పారిశ్రామిక నిపుణులు, సప్రూ - జయకర్‌లవంటి మితవాదనాయకులు, భులాభాయిదేశాయి - బి. సి. రాయివంటి కాంగ్రెసువాదులు, ఎన్. ఎం. జోషీ వంటి కార్మికనాయకులు, ఉన్నారు. త్వరలోనే భారతదేశం మిత్రరాజ్యసేనల యుద్ధవ్యూహానికి కీలకస్థానంగా ఉండవలసినపరిస్థితిలో ఆహారసమస్య విషమిస్తే ఎంత ప్రమాదకరమో వీరు స్పష్టంగా తెలియజేశారు. ఇండియాకు విరివిగా ఆహారధాన్యాలు దిగుమతిఅయేటట్లు చూడవలసిందని విజ్ఞప్తి చేశారు.

మహాత్ముని ప్రసంగం

ఆహారసమస్యయొక్క పూర్తిపరిష్కారం, దేశరక్షణ సమస్య జాతీయప్రభుత్వస్థాపనపై ఆధారపడియుంటుందనే యదార్థాన్నిగుర్తించి మహాత్ముడు వైస్రాయితో సంప్రతించుటకు, లేదా, వర్కింగ్‌కమిటీ సభ్యులతో సంభాషణలు జరపడానికి, అవకాశ మీయవలసిందని కోరాడు. కాని, వైస్రాయి నిరాకరించాడు. మహారాష్ట్ర కాంగ్రెసువాదుల సమావేశంలో గాంధీజీ యీ విషయంపైప్రసంగిస్తూ, సత్యాగ్రహి ఎన్నడూ నిరాశచెందడని ఉద్రేకపూరితంగా ఉపన్యసించాడు. ప్రతిష్టంభనను అంతంచేయడానికి తాను చేయగలిగినదంతా చేస్తానని సూచించాడు. అంతేకాదు, ఆగస్టు తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకోవడమా? మానడమా? అనే అప్రస్తుత సమస్యపై ప్రజల మనస్సు కేంద్రీకరింపబడకుండా ఎక్కడి మార్గం అవలంబించాడు:

> "ఆగస్టుతీర్మానపు ఆదేశం ప్రకారం సత్యాగ్రహోద్యమ నిర్వహణ కర్తగా నేను మిస్తునను కలుసుకోవడం లేదు. సత్యాగ్రహోద్యమ నియమాల ప్రకారం, నేను జైల్లోనే సంగతి నే ఉద్యమ నిర్వహణకర్త నోడాను కోల్పోయాను."

అని పైసమావేశంలో గాంధీజీ స్పష్టంచేశారు.

ఈ ప్రకటన నేటి ప్రతిష్టంభనకు అంతం చేయడానికైనా తోడ్పడుతుంది. గాంధీజీ తన లేఖలో "క్విట్ ఇండియా" తీర్మానాన్ని పునరుద్ఘాటించి వంయుక్తతతో సంప్రదింపులు అవసరమని వేవెల్ తెలియజేసియున్నాడు. అవాదనకు ఇప్పుడు అవకాశం లేదు తిరిగి సత్యాగ్రహం నడిపి యుద్ధకృషికి భంగం కలిగింపబోతున్నాడని వైస్రాయి ఇక చెప్పలేడు. ఇంతేకాదు, ఆగస్టు తీర్మానంయొక్క భవిష్యత్తునుగురించి సుప్రసిద్ధ భారత న్యాయశాస్త్ర వేత్తలు యిద్దరో యీ అభిప్రాయం కొరకు కానెదురుచూస్తున్నానని తెలియజేశాడు. ఆ తీర్మానం ప్యాసైన తరువాత దేశంలో ఏర్పడ్డపరిస్థితుల్నిబట్టి, అది రద్దయినట్లే భావించవలసియుంటుందని న్యాయశాస్త్ర ప్రముఖుల వాదన. అంటే, ఆగస్టు తీర్మానాన్ని ఉపసంహరించుకోవడమా? మానడమా? అనేసమస్య ఉండదన్నమాట. బూజుపట్టిపోయిన యీ పాతవాదనను వైస్రాయి తిరిగి తీసుకురావడానికి అవకాశం ఉండదు.

కాని, మహాత్ముడు కేవలం వైస్రాయిపై ఆధారపడ్డం మాని, జిన్నాతో వెంటనే సంప్రదింపులు ప్రారంభించవలసియుంది. నిరంకుశాధికారులకు బుద్ధిచెప్పాలంటే, యిదే సరియైన మార్గం.

ఐక్యతకై ముస్లింలీగర్ల ఆతృత

కాంగ్రెసు - లీగ్‌ల మధ్య ఒడంబడిక జరిగి, ప్రధానమైన యీ ఉభయరాజకీయ పక్షాల మధ్య ఐక్యత సమకూరాలని ముస్లింలీగ్ నాయకులలో కూడా ఆతృత హెచ్చుతోంది. ఉదాహరణకు, మౌలానా జఫర్ అలీఖాన్, ఎం. ఎల్. ఏ. యిలా ప్రకటిస్తున్నాడు:

"హిందువులు - ముస్లింలు కలిసి సంప్రదింపులు జరుపుకొని, ఒక ఒడంబడికకు వచ్చినప్పుడే భారతదేశ సమస్యను పరిష్కరించ గలుగుతాం. అప్పుడే భారతదేశానికి విదేశీపరిపాలననుండి విముక్తి కలుగుతుంది. ఈకార్యభారాన్ని మోయగలిగినవారు గాంధీజీ - జిన్నా తప్ప, మరొకరు కారు. వీరే భారతీయులందరికి ప్రాతినిధ్యం వహించ గలిగేవారు. జిన్నా విషయం చెప్పాలంటే, ఆయన నాయకత్వంలో అత్యధిక సంఖ్యాకులైన ముస్లిం ప్రజలకు పూర్తివిశ్వాసముంది. మహాత్మునితో రాజీచేసుకోవడానికి జిన్నాకు పూర్తి అధికారం ఈయబడింది.

"జిన్నా గాంధీజీని కలుసుకొనుట కిష్టపడడని కొందరి అభిప్రాయం. ఇది పొరపాటు. మహాత్ముడు ముస్లింప్రజల స్వయంనిర్ణయ హక్కును గుర్తించుతాడనే ధీమా కలిగినవాడు. తప్పకుండా జిన్నా సంప్రదింపుల కవకాశం యిస్తాడు. సంప్రదింపులకు యీ హక్కు పునాది. గాంధిజీ మనదేశస్వాతంత్ర్యాన్నికోరే నిష్కళంక దేశభక్తుడు. ఆయన ముస్లిం ప్రజల కోర్కెను అంగీకరించడంలో ఎట్టి ఆటంకం ఉండకూడదు."

యు. పి. ముస్లింలీగ్ నాయకుడు లారీ, ఎం. ఎల్. ఏ. కూడా యిలా వ్రాస్తున్నాడు: "మహాత్మా గాంధి వేవెల్ ప్రభువుతో సంభాషణలు జరిపే ప్రయత్నం మాని, ముస్లింలీగ్‌తో ఏకాభిప్రాయానికి రావడమవసరం. ఉభయపార్టీలకు గమ్యస్థానం అయిన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య హక్కు, స్వయంనిర్ణయ మాత్రం, అంగీకరింపబడినప్పుడే అది జరుగుతుంది. తక్షణమే గాంధి-జిన్నాలు పరిష్కారమార్గం చూపుతారని లక్షలాది ప్రజలు నిరీక్షిస్తున్నారు. వారిని ఆశాభంగంలో ముంచవద్దని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాము."

మౌలానా హజరత్ మోహానీకూడా లీగ్ - కాంగ్రెసు ఐక్యతను కోరుతూ ప్రకటనగావించాడు.

కాబట్టి, మహాత్ముడు యీ సదవకాశాన్ని జారవిడువక తోడి జాతీయ సంస్థ అయిన ముస్లింలీగ్‌తో సంప్రతింపులు ప్రారంభించడం, 40 కోట్ల మంది భారతీయుల వాంఛను యీడేర్చడమన్నమాట. (మిగతా 7 వ పేజీలో)

విజ్ఞాన చంద్రికలు వెదజల్లిన లక్ష్మణరావు

ఉభయ భాషాప్రవీణ
శ్రీ కానూరి వీరభద్రేశ్వరరావు

కొమర్రాజు వెంకట లక్ష్మణరావుగారు

కొమర్రాజు వెంకట లక్ష్మణరావుగారు కృష్ణాజిల్లా నందిగామ తాలూకా పెనుగంచిప్రోలు గ్రామములో 1877 సం॥ రంలో జన్మించినారు. లక్ష్మణరావుగారి మూడవ యేటనే వీరి తండ్రి వెంకటప్పయ్యగారు చనిపోవుటవలన, వీరినవన అన్నగారైన శంకరరావుగారి పోషణక్రింద భువనగిరిలో చిన్నతనము గడిపిరి. భువనగిరి వీధిబడిలో కొమ్మ వంకటీన నాముగ్గులతో తెలుగు అక్షరములను నేర్చుకొనిరి. వీరి తల్లిగారైన గంగమ్మగారును, అన్నగారైన శంకరరావును విద్యాగురువులై క్రమశిక్షణ యిచ్చి, వారి అభివృద్ధికి కారకులైరి.

లక్ష్మణరావుగారి మేనమామయగు భండారు మాధవరావుగారు నాగపూరులో వి. డబ్లియు. రైలులో సబ్‌డివిజనల్ ఆఫీసరు ఉద్యోగము చేయుచుండిరి. వీరి భార్య చనిపోగా లక్ష్మణరావు అక్కగారగు అచ్చమాంబగారిని వివాహమాడిరి. అందువల్ల లక్ష్మణరావుగారు చిన్నతనము నుండియు మహారాష్ట్ర దేశములో నివసించుటయును అచ్చటనే ఉండి ఎం. ఏ. డిగ్రీ వరకు చదువుటయును తటస్థించినది. చిన్నతరగతులలో వీరికి మహారాష్ట్రిభాష మాతృభాషయై యుండెను. కావుననే వీరికి మహారాష్ట్రి హిందీ సంస్కృత భాషలలో అసమాన పాండిత్యము కలుగుటయేగాక, మహారాష్ట్రుల ఆచార వ్యవహారములును జీవిత సాంప్రదాయములను బాగుగా అలవడినవి. మహారాష్ట్రుల పట్టుదలయును, కార్యదీక్షయు, వీరావేశమును, అకుంఠిత దేశభక్తియును వీరి జీవితమునందేగాక రచనలయందును ప్రతిబింబితములైనవి.

లక్ష్మణరావుగారు వ్రాసిన నాటకములు (పాంచిక ప్రహసనములు) భావగీతములును, చారిత్రక వ్యాసములును మహారాష్ట్ర పండితుల మన్ననలను పొందినవి. వీరు కొంతకాలము మహారాష్ట్రభాషలో 'సమాచార్' 'వివిధజ్ఞానవిస్తార్' మొదలగు పత్రికలకు సంపాదకత్వము వహించుటయేగాక 'కేసరి, మహారాష్ట్ర' మొదలగు పత్రికలకు గూడ అమూల్యములైన వ్యాసములను వ్రాయుచుండెడివారు.

లక్ష్మణరావుగారు మెట్రిక్యులేషన్ చదువుచుండగా చమత్కారమైన ఒకప్రహసనమును వ్రాసి పత్రికలో ప్రకటించిరి. మేనమామగారి కుటుంబమునకు పరిచయుడైన ఒక ముసలి డాక్టరు చిన్న పిల్లను, పెండ్లియాడిన విషయము ఇందలి ఇతివృత్తము. వృద్ధవివాహములను ఖండించుచు ముసలి పెళ్లికొడుకును ఎగతాళి చేయుచు మనోహరముగను, హాస్యయుతముగను లక్ష్మణరావుగారు వ్రాసిన 'ప్రహసనము' చదువరులలో సంచలనము పుట్టించినది.

లక్ష్మణరావుగారు "యఫ్. ఏ." క్లాసులో చదువుచుండగా, భార్యా వియోగమునుగూర్చి భావగీతమును ఒక పత్రికలో ప్రచురించెను. అందలి పద్యముల సొంపును, సరళత్వమును భావగాంభీర్యమును చూచి చదువరులు ఆశ్చర్యపడిరి. లక్ష్మణరావుగారి స్నేహితులు నిజమని నమ్మి అంతచిన్నతనములో భార్యావియోగము కలిగినందుకు ఆయనను ఓదార్చుటకు వచ్చిరి. ఆయనను ఎరిగినవారు సానుభూతి తెలుపుచు ఉత్తరములు వ్రాసిరి. భార్యపోయిన దుఃఖమును అంత భావోద్రేకముతో వర్ణించి చదువరుల మనస్సులను కరిగించునట్లు రచించిన వీరి భావనాశక్తి అపూర్వము. లక్ష్మణరావుగారికి అప్పటికి యింకను వివాహముకాలేదు. తరువాత వీరు అప్పుడప్పుడు స్నేహితులతోను బంధువులతోను ఈవిషయమును ముచ్చటించుచు అసత్యములు జ్ఞప్తికి తెచ్చుకొని హాసుచు నవ్వుచుండెడివారు.

లక్ష్మణరావుగారు నాగపూరులోని మారిసు కాలేజిలో యఫ్. ఏ. బి. ఏ. పరీక్షలు చదివిరి. 1900 సంవత్సరంలో వేదాంతశాస్త్రములోను,సంస్కృతములోను ఆనర్సుతో బి. ఏ. పరీక్షయందు కృతార్థులైరి. వీరినిగురించికాలేజి ప్రిన్సిపాలు యిట్లువ్రాసిరి "లక్ష్మణరావు చాలా మేధావంతుడు. ఇతని భాషా పాండిత్యమును సాహిత్య విజ్ఞానమును అసాధారణమైనవి. మహారాష్ట్ర పత్రికలలో యితని గద్యపద్య రచనలు చాలా ప్రసిద్ధికెక్కినవి. ఇతని వక్తృత్వము,విషయసంపదయు ఎన్నతగినవి."

లక్ష్మణరావుగారు ప్రయివేటుగా చదివి 1901 లో ఎం. ఏ. పరీక్షలో కృతార్థులై కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునుండి పట్టమును పొందినారు.

ఇట్లు బాల్యమంతయు మహారాష్ట్రదేశమునందు గడుపుచు సంస్కృత మహారాష్ట్రములలో పాండిత్యముసంపాదించినను ఆంధ్రభాషతోగాని ఆంధ్రదేశ వ్యవహారములతో గాని సంపర్కమేమియు లేకపోయినను మాతృభాషను మరచిపోలేదు. ఇంటివద్ద తీరిక వేళలలో లక్ష్మణరావుగారును వీరి సోదరియగు అచ్చమాంబగారును కలిసి తెలుగుపుస్తకములను వార్తాపత్రికలను తెప్పించి, పట్టుదలతో చదువుచుండిరి.

భండారు అచ్చమాంబగారికి పుత్రవియోగము కలుగగా, లక్ష్మణరావుగారు అక్కగారిని ఓదార్చి దుఃఖోపశమనము నిమిత్తము ఆమెయును తానును కలిసి చరిత్ర గ్రంథములను అనేకములను పరిశోధించిరి. "అబలా సచ్చరిత్ర రత్నమాల" అను గ్రంథమును వ్రాయుటలో లక్ష్మణరావుగారు తోడ్పడుటయేగాక అనేక భాషలలోనికి వందలకొలది ఉత్తమ గ్రంథములను సేకరించి వారి అక్కగారిని విదుషీమణిగా జేయుటకు కారణభూతులైరి.

1902 లో ఆంధ్రదేశమునకువచ్చి లక్ష్మణరావుగారు మునగాల ఎస్టేటు దివానుగా ఉద్యోగమును స్వీకరించిరి. దానినిమిత్తం మద్రాసు వెళ్ళి చింతాద్రిపేటలో నివసించుచు 1906 లో "విజ్ఞాన చంద్రికా గ్రంథమాలను" స్థాపించిరి. రావిచెట్టు రంగారావు, వేమూరి విశ్వనాథ శర్మ, అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగార్లు అందు ప్రథమ సభ్యులు. అదివరకు ఆంధ్రభాషలో గ్రంథమాలలు లేవు. మహారాష్ట్రి భాషలో అట్టివి మిక్కిలి చక్కగ నిర్వహింపబడుటచూచి, అట్టివి ఆంధ్రదేశములో స్థాపింపవలెనని వీరు సంకల్పించిరి. దేశాభివృద్ధికి అవశ్యకములైన గ్రంథములను ప్రకటించిరి. భాషాభివృద్ధి చేయుటయే విజ్ఞాన చంద్రికా గ్రంథమాలయొక్క ఉద్దేశము. గ్రంథమాలలో దేశ చరిత్రలు, పదార్థవిజ్ఞాన, రసాయన, జీవ, వృక్ష శాస్త్రములు, మహా పురుషుల జీవితములు, చారిత్రాత్మక నవలలు ప్రకటించిరి.

ఈ గ్రంథమాలలో మొట్టమొదటి గ్రంథము గాడిచర్ల హరిసర్వోత్తమ రావు యం. ఏ. గారిచే రచింపబడిన 'అబ్రహాంలింకన్' అను విఖ్యాత పురుషుని జీవిత చరిత్రము. రెండవది లక్ష్మణరావుగారు రచించిన 'హిందూ మహాయుగము' అను చరిత్ర గ్రంథము. మన పూర్వుల అప్రతిమాన శౌర్యమును, అకళంక దేశభక్తియు, బుద్ధి వైభవమును, వేయేండ్ల ప్రాచీన హిందువుల యొక్క ఔన్నత్యమును యీ గ్రంథములో బహుచక్కగా వర్ణింపబడినది. బుద్ధుడు, చంద్రగుప్తుడు, అశోకుడు, శ్రీహర్షుడు, విక్రమాదిత్యుడు, మొదలగు మహాపురుషుల చరిత్రములు మనోరంజకముగా రచింపబడినవి.

లక్ష్మణరావుగారి మరియొక ఉత్తేజకరమైన గ్రంథము మహమ్మదీయ యుగము. దీనిలో ముసల్మానుల పూర్వవృత్తాంతములను మొగలాయీ చక్రవర్తుల రాజ్యపరిపాలనా విధానమును రాజపుత్రుల శౌర్యాగ్నియు, విజయనగర రాజుల అఖండ వైభవమును గొప్పగా వర్ణించియున్నారు. వీరువ్రాసిన 'శివాజీ చరిత్ర'ను మించిన జీవితచరిత్ర యింతవరకును రచింపబడలేదని చెప్పుట అతిశయోక్తిగాదు. మహారాష్ట్రులనుద్ధరించిన మహావీర పురుషుడైన శివాజీయొక్క దేశభక్తి, సద్గుణసంపత్తి బహుచక్కగా వర్ణింపబడినవి.

వీరు ఇంగ్లీషులో స్మైల్సు విరచితమైన 'సద్వర్తనము' అను నీతిగ్రంథమును సోదాహరణముగా కొంతభాగము తెనిగించిరి. లక్ష్మణరావుగారు స్వయంగా గ్రంథములు రచించుటయేగాక యితర గ్రంథకర్తలను గ్రంథములు వ్రాయుటలో ప్రోత్సాహమొసగి అనేకవిధముల సాయముచేసిరి. ఆవిధముగా వెలువడిన గ్రంథములు పదార్థవిజ్ఞానశాస్త్రము, విమలాదేవి, ఢిల్లీదర్బారు, చంద్రగుప్త చక్రవర్తి, రాణీసంయుక్త మొదలైనవి ముఖ్యములు. చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారిని ఆంధ్రుల చరిత్ర వ్రాయునిమిత్తం సాధన సామగ్రిని సేకరించుటకు కొన్ని సంవత్సరములు చెన్నపట్టణములో ఉంచి, ఖర్చులను భరించిరి. శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారిచేత అర్థశాస్త్రమును రచింపచేసిరి. చరిత్రాత్మక నవలలు ఆంధ్రభాషలో యెక్కువలేకుండుట చూచి, అట్టివి వ్రాయించవలెనని ప్రథమ బహుమతిగా 500 రూపాయిలు యిచ్చునట్లు యేర్పాటు చేసిరి. అట్టి బహుమతి పొందిన నవలలలో దుగ్గిరాల రాఘవచంద్రయ్యగారి విజయనగర సామ్రాజ్యం మొదటిది.

విజ్ఞాన చంద్రికా గ్రంథమాలవారు గ్రంథపఠనం వృద్ధిచేయుటకు, విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్తును స్థాపించి, ఆంధ్రదేశమునందు అనేక కేంద్రములలో, పరీక్షలను ఏటేట జరుపుచుండిరి. ప్రథమముగా ఉత్తీర్ణులైన [illegible]షులకు బంగారు పతకములను, వర్తి[illegible] యిచ్చుచుండిరి. అట్టి బహుమతి [illegible] వారిలో కవితిలక కాంచనపల్లి కనకాం[illegible] పెండ్యాల వెంకట సుబ్రహ్మణ్యశా[illegible] ఆదుర్తి భాస్కరమ్మగార్లను పేర్కొ[illegible]వచ్చును. ఈ పరీక్షలవలన ముఖ్యముగా స్త్రీలలో విద్యావ్యాప్తి కల్గినది.

లక్ష్మణరావుగారు పత్రికలకు [illegible] వ్యాసములను వ్రాయుచుండిరి. వారి[illegible] లలితమై యెల్లరకును తేటతెల్లము[illegible] యొప్పుచుండును. ఎంత కఠినవిషయ[illegible] గాని వ్రాయవలసివచ్చినప్పుడు 'చదువ[illegible] వారికి సహితము అర్థమగునట్లు [illegible] లేదా అని చూచెడివారు.

ఇంగ్లీషుభాషలోగల బ్రిటిష్ ఎన్‌సైక్లోపీడియా వంటి ఆంధ్రవిజ్ఞానసర్వస్వమును రచింపవలెనని లక్ష్మణరావుగారు పూనుకొనిరి. ఆంధ్ర భాషలో అట్టిసంపుటములు ప్రకటింపగలమను ధైర్యమును కార్యదీక్షయు వీరికుండెను. ఏ విషయమును గూర్చి వ్రాయవలసివచ్చినను వాటికి సంబంధించిన గ్రంథములన్నియు తిరిగి సంపూర్ణముగాచదివి తీర్మించుకొని సులభశైలిలో వ్రాయుచుండెడివారు. ఇతరులు వ్రాసిన వ్యాసములు క్లిష్టముగ నున్నచో వాటిని తిరుగవ్రాసి వారిపేరుతోనే ప్రకటించు ఔదార్యగుణము కలిగియుండిరి. వీరు రచించిన అద్వైతము, అచ్చతెనుగు, అనుమానము, అక్షరతత్త్వము, అలంకారములు, అభినయము, అభిజ్ఞానశాకుంతలము, [illegible]ములు మొదలగువ్యాసములు సుప్రసిద్ధములు.

ఆంధ్ర అను శబ్దమునుగూర్చి ప్రత్యేక సంపుటమును తయారుచేయుటకై నిరంతరము పరిశోధనముచేయుచుండగా హృదయదౌర్బల్యమేర్పడి స్వర్గస్థులైరి. లక్ష్మణరావుగారి అనంతరము విజ్ఞానసర్వస్వము విశ్వదాత చేతిలోపడినను ఆంధ్రసంపుటమైనను వెలువడలేదు. అలాగే లక్ష్మణరావుగారు రచింపదలచిన 'మహారాష్ట్ర మహాయుగము' కూడ యింతవరకు ఎవరును పూర్తిచేయలేదు.

ఆంధ్రభాషను సర్వతోముఖముగా వృద్ధిచేయవలెనని శక్తికొలది (మిగతా 7వ పేజీలో)

జులై 13 వ తేదీ

లక్ష్మణరాయ వర్ధంతి జరుపండి!

కరువు కాటకాలకు గురియైన బెంగాలుకు సహాయం చేయండి

బిధన్ చంద్ర రాయ్ విజ్ఞప్తి

"1944 లో యిక కరువురాకుండా అన్ని చేయుటలో జయించ నిశ్చయించాం. జయించి తీరుతాం" అంటూ బెంగాల్ గవర్నర్ ఏప్రిల్ ఒకటవ తేదీన ఉపన్యసించారు. ఏప్రిల్ 12 వ 'డాన్' పత్రికా విలేఖరితో మాటాడుతూ బెంగాల్ ప్రధాని నజిముద్దీన్ "గతసంవత్సరం ఏర్పడిన విషాద పరిస్థితి ఈ సంవత్సరం ఏర్పడదని నాకు గట్టిగా నమ్మకం వుంది" అని అన్నారు. ఆహారమంత్రి సుహ్రావర్ది ఏప్రిల్ 20 వ "మళ్ళా రెండవ కరువు ఎందుకు రావాలో నా కర్థం కావడంలేదు" అన్నారు. మే 3 వ తేదీన బెంగాల్ ప్రభుత్వం 1944 లో కరువు రానేరాదని ఒక ప్రకటన చేసింది. మే 31 వ తేదీన, అసెంబ్లీలో ఒక ప్రశ్నకు సమాధానమిస్తూ, రివెన్యూమంత్రి తారక్ నాథ్ ముఖర్జీ "బెంగాల్‌లో ఇపుడు కరువు పరిస్థితులులేనేలేవు" అన్నారు.

అంతేగాక, "రెండవ బెంగాల్ కరువు" అనే మాటలుపయోగించరాదంటూ, రాష్ట్ర కమ్యూనిస్టు కమిటీ కార్యదర్శి భవానీసేన్‌కు, రాష్ట్ర విద్యార్థిసంఘ కార్యదర్శి అనంతభట్టాచార్యకు, హెచ్చరికలు వచ్చాయి.

కాని ఈ ప్రకటనలు, విషాదాల నిజాన్ని కప్పివుచ్చలేవు. బియ్యం దొరక్కపోవడం, బియ్యపు ధరలు పెరిగిపోవడం, చూస్తే కరువు పరిస్థితులు తెలియగలవు.

చిటగాంగ్ ఎం. యల్. ఏ. ఖాన్ బహాద్దర్ ఫోజిలారి అహమ్మద్ చౌదరీ, అసెంబ్లీలో మాటాడుతూ, కొన్ని చోట్ల బియ్యం మణుగు 60 రూపాయలమ్ముతోంది అన్నారు. చిటగాంగ్ జిల్లాలో మణుగు 26, 32, 35 చివరకు 40 రూపాయలదాకా వివిధప్రాంతాల్లో ధరవుంది. 60 రూపాలమ్ముతుంటూనా వుంది. చిటగాంగ్ దుర్భర పరిస్థితులను గురించి సేన్‌గుప్తా పతి బెంగాల్ అసెంబ్లీలో అర్జంట్ మెంటు తీర్మానం తీసుకురాబోతే, అనుమతి ఇయ్యలేదు.

నొఖాలి జిల్లాలో, ఏప్రిల్‌లో మణుగు 20 రూపాయలమ్మిన బియ్యం మే నెలాఖరకు 30 రూపాయలదాకా హెచ్చింది. డాక్టర్ బి.సి. రాయ్‌గారి 'బెంగాల్ వైద్యసహాయసమీకరణ సంఘ' కార్యదర్శియు, కాంగ్రెసు ఎం. ఎల్. ఏ. యునైన రాజకుమార చక్రవర్తి నొఖాలి జిల్లాలో పరిస్థితులను స్వయంగా చూశారు. "గత సంవత్సరపు భయంకర దృశ్యాలు తిరిగ తలయెత్తుతున్నాయి." అని అన్నారు.

ఢక్కాలో 22 రూపాయలు మొదలు 35 రూపాయలవరకు మణుగు బియ్యం అమ్ముతోంది. ఇవన్నీ పత్రికలో ప్రకటించబడిన వార్తలవల్ల తెలిసేలెక్కలే.

బియ్యం దొంగమార్కెట్లకు చేరినవని తంగా 100 కి 40 మంది 65 మంది వరకు తిండిలేక మల్లమలమాడుతున్నారని కామ నివారణకై కృషిచేసేవర్కర్లు తెలిపిన రిపోర్టుల తెలియజేస్తున్నాయి.

ప్రభుత్వం, ప్రజాఆహారకమిటీలపై ఆధారపడకుండా, కొంతమంది తిండిదొంగలనే తమ ధాన్య సేకరణ ఏజంట్లుగా నియమించడంవల్ల బియ్యంఅంతా దొంగమార్కెట్లుకు చేరింది. ప్రభుత్వానికి కావలసిన స్టాకులేకపోవడంచే, ధరలకంట్రోలునుఅమలుపరచలేకపోయింది.

ఇలా కరువుకాటకాలవల్ల బాధపడే బెంగాలును రక్షించవలసిందని డాక్టర్ బి.సి.రాయ్ గావించిన విజ్ఞప్తి. నేటి బెంగాలుపరిస్థితులను తెలియజేస్తోంది. బెంగాల్ మెడికల్ రిలీఫ్ కోఆర్డినేషన్ కమిటీకి డాక్టరు బి. సి. రాయ్ అధ్యక్షులు. ఆయన ఇలా విజ్ఞప్తిచేశారు:

"అసలే కరువువల్ల బాధపడే బెంగాల్‌లో కాటకాలు జనులప్రాణాలు బలిగొంటున్నాయి. ప్రతిజిల్లాలో కూడ మరణసంఖ్య అదుర్దాను కల్గించుతోంది. ప్రభుత్వ ప్రకటనను బట్టే 18 జిల్లాలలో కలరా మశూచికాలు అంటువ్యాధులుగా చెలరేగాయి. కామనివారణకు, వ్యాధినివారణకు కృషిచేసేవర్కర్ల రిపోర్టులనుబట్టి, ఈ అంటువ్యాధులకు గురి అయిన జనసంఖ్య 2 కోట్లు వుంటుంది.

"మలేరియా విపరీతంగా విజృంభించింది. కలరా ఫిబ్రవరిలో తగ్గినట్లు కన్పించినా తిరిగి తీవ్రంగా వ్యాపించుతోంది. వీటన్నిటికితోడు మలేరియా తగ్గే సూచనలులేవు. కొన్నిజిల్లాలలో హెచ్చుతోంది. చిటగాంగ్, మైమన్‌సింగ్ జిల్లాలలో 100 కి 70 మంది. మిద్నపూర్‌లో 100 కి 50 మందికి పైగా మలేరియాకు గురి అయ్యారు.

"పరిస్థితు లింత విషమంగా ఉండుటను గుర్తించియే, అన్ని వైద్యసహాయ సంఘాలు కలిసి, బెంగాల్ వైద్యసహాయ సమీకరణ సంఘంగా ఏర్పడ్డాయి. మొట్టమొదట మేనెల తరువాత వైద్యసహాయం అవసరంలేదని తలిచాం. కాని 1944 సంవత్సరాంతంవరకు వైద్యసహాయం అవసరమని ఇప్పుడు తేలింది.

"ప్రభుత్వం వివిధజిల్లాలకు వైద్యసహాయం అధికంచేయాలని కోరుతున్నాను. కొన్నిచోట్ల మిలిటరీ వైద్యసహాయ కేంద్రాలను మూసివేశారు. ప్రభుత్వం వివాదాలను వదిపే పెట్టిన సంతృప్తికరంగాలేవు. గనుక ఇంకా వైద్యసహాయం అవసరం వుంది.

"బెంగాల్ వైద్యసహాయ సమీకరణ సంఘంక్రింద 70 సంఘాలు వివిధప్రదేశాలలో పనిచేస్తున్నాయి. గత 3 నెలలలో 10 లక్షల మందికి వైద్యసహాయం చేశాయి. ఇది ప్రశంసార్హమైనా, 2 కోట్లమంది రోగులలో 10 లక్షలమందికి సహాయం చేయడం అనేది ఏమంత చాలిందికాదని గుర్తుంచుకోవాలి. ఈ 2 కోట్లను రక్షించాల్సిన బాధ్యత ఒక్క ప్రభుత్వానిదేకాదు. ప్రజలదికూడా.

"గతసంవత్సరం కరువులో సహాయ పడినట్లుగానే ఈ సంవత్సరంకూడ వ్యాధి నివారణకు సాయపడాలని సోదర దేశీయులను ప్రార్థించుతున్నాను. వారి గాఢ దేశభక్తిలో నాకు విశ్వాసముంది. బొంబాయిలో యు. పి. సింధు, పంజాబు రాష్ట్రాలలో నేను పంధారం చేసినప్పుడు ప్రజలు చూపిన సానుభూతికి సంతోషించుతున్నాను.

"ఇతరరాష్ట్రాలనుండి ఒక దళను వైద్య దళాలు వచ్చి సహాయం చేస్తున్నాయి. బెంగాల్‌లోకూడ చాలమంది ముందుకు వచ్చి సహాయపడుతున్నారు. కొంతమంది ఈ సేవలోనే మరణించారు కూడా. స్థానికంగాకూడ ప్రజలుముందుకువచ్చి సహాయపడుతున్నారు.

"మందులలోకల్లా ఎక్కువ కావలసింది క్వినైన్. క్వినైన్ పంపకంలో ప్రభుత్వపద్ధతి ఇంకా బాగుపడాలి. గంధకం కొరతవల్ల గజ్జి మొదలైన వ్యాధులను నివారించడం కష్టమవుతోంది.

"బెంగాల్‌కు ఈనాడు ధనసహాయం ఎంతో అవసరం. మనం చేయగలిగిన సహాయమంతా చేయాలి. ఈ సంవత్సరం బెంగాల్ ప్రజలను రక్షించకపోతే, ఆహారం పండించేందుకు తగిన మనుష్యులుండరు. సస్యశ్యామలమైన బెంగాల్‌భూమి రుద్రభూమి అవుతుంది. పందలకొలది వైద్యసహాయ సంఘాలు మందులతో రావాలి. మావంతు కర్తవ్యాన్ని పూర్తిచేయడానికి మాకమిటీ సిద్ధంగావుంది. ఈ బ్రహ్మాండమైన కర్తవ్యాన్ని పూర్తి చేయడానికి మాకవసరమైన ధనసహాయం చేయండి.

"మానవశ్రేయస్సుకోరే మీ ఉదారతను చూపి మరొకసారి తక్షణం ధనసహాయం చేయుండని విజ్ఞప్తిచేస్తున్నాము."

బెంగాల్‌నిధి వసూళ్లు

—///—

	రు.	అ.	పై.
14-6-44 ప్రజాశక్తిలో ప్రకటించిన మొత్తం	8,933	10	9
సూళిరీపు తాలూకా రైతుసంఘం	16	11	9
దావసుబ్బారావుగారు, మునిర	10	0	0
పోతునూరు పార్టీసెల్	25	0	0
వేములపల్లి వాసుదేవావుగారి పెండ్లిలోవసూలు (యార్లగడ్డ బసవయ్యగారిద్వారా)	13	0	0
పిన్నమనేని శేషాద్రిగారు, కమిరిక	10	0	0
బెజవాడ సీతన్నపేట మున్సిపల్ హాస్పిటల్ కాంపౌండరు టి. వి. నరసింహారావుగారు పొందీవసూలు	0	9	6
ఓగిరాల శివరావుగారి బాలికలు (కొవ్వూరు)	1	0	0
మూల్పూరు బొజ్జయ్యగారి స్మారకచిహ్నంగా ప్రకాశరావుగారు	10	0	0
గన్నవరం మహిళాసంఘం	1	4	0
బెజవాడ సూర్యారావుపేట బాలసంఘం	3	6	0
చిన్నబ్బిరెడ్డి, పెదపులుసుల కడపజిల్లా	5	0	0
పాగోలు (దివితాలూకా) బాలసంఘం వసూలు	3	0	0
బెజవాడ కొత్తపేట బా. మహిళాసంఘాల వసూళ్లు	4	1[illegible]	[illegible]
కొవ్వలి చినసుబ్బారావు, కమిరిక	5	[illegible]	
శివపురం (చింతలపూడి తాలూకా) మహిళాసంఘం వసూలు	7	[illegible]	
మేడా పిచ్చయ్యగారు	3	0	
మొత్తం	9,032	[illegible]	

ఈ మొత్తంలో 7—6—44 తేదీ[illegible] బెంగాల్‌పీపుల్సురిలీఫ్‌కమిటీకి రు 8933.[illegible] పంపబడ్డాయి. మిగిలిన 118-15-[illegible] కార్యాలయంలో వున్నాయి.

కొత్తపేట (బెజవాడ) బాలసంఘ[illegible] మహిళాసంఘమూ, సూర్యారావుపేట[illegible] సంఘమూ, కొన్ని బట్టలు, బియ్య[illegible] వసూలుచేశాయి.

సవరణ

14—4—44 తేదీ ప్రజాశక్తిలో ప్రకటి[illegible] బడిన లెక్కలలో పిడకదిబ్బ నుండి [illegible] అని పడింది. అది పిడకదిబ్బ శ్రీ సుబ్బా[illegible] గారి పెండ్లిలో యిచ్చినది అనివుండాలి.

ఇట్లు,
సంపాదకవర్గం

పుస్తక పరిచయం

రెండు ఆకులు -- ఒక మొగ్గ

రచయిత: ముల్కురాజ్ ఆనంద్
అనువాదం: విదుషి అశ్వినీకుమార దత్తు
380 పేజీల నవల: వెల రూ. 3/-
పబ్లిషర్లు: విజ్ఞాన సాహిత్య సదనం, బెజవాడ.

మూలం రచించిన ముల్కురాజ్ ఆనంద్ సుప్రసిద్ధ భారత రచయితలలో ఒకరు. వారు తమ రచనలద్వారా అంతర్జాతీయ సాహిత్యములోకూడ స్థానం సంపాదించుకొన్నారు. "రెండుఆకులు ఒక మొగ్గ" అనే యీ నవలలో అస్సాం తేయాకు తోటలలో కూలీల జీవితం వర్ణించబడింది. విదేశీ పెట్టుబడిదారులు, మేస్త్రీలు, పనివారిని ఎలా పీడించుతారో కండ్లకు కట్టినట్లుగా చూపారు.

అనువాదం ఒక్కొక్కచోట కుంటుపడుతోంది. ఇంగ్లీషు వాక్యాలు యథాతథంగా అనువదించడంవల్ల కొన్ని చోట్ల సరిగా పడవడంలేదు. అనువాదకులు శ్రద్ధతీసుకుంటే యీ లోట్లు సరిదిద్దుకోవచ్చును.

పల్నాడులో కరువు నివారణకు ప్రజల సమీకరణ

— మా విలేఖరి

"బ్రాహ్మనాయుని కోట వీరాగ్రేసరుల గన్నదినల్నాటి సీమ. నాయకురాలి యుక్తి రంగమైన కార్యమపూడి; బొద్దులూరి బాలచంద్ర, విదేశీయులను సహితం మ్రుగ్ధులను చేయగలిగిన జాగర్లమూడి, పల్నాటిసీమ లోనే! అనేక పరాక్రమంలు అవకాశంఉన్న అభివృద్ధి ఎంతో యక్కువుంది. 1931 వ సంవత్సరపు స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో తలమానికంగా నిలిచిందిపల్నాడు. అట్టి పల్నాడులో రైతు సంఘవర్కర్ల కృషిఫలితంగా నేడు ప్రజల్లో క్రొత్త చైతన్యం తలపోస్తోంది. తెనాలి రైతుమహాసభకు 300 మంది రైతులు ప్రయాణమై వెళ్లారు. పల్నాటి ప్రజలను పీడించే కరువురాక్షసిని నిర్మూలించుటకు నేడు యీ మహాసభ జరుగుతోంది." —అని రెండువేలమంది రైతుల యెదుట గతమాసం 18 వ తేదిని దాచేపల్లిలో జరిగిన పల్నాడు తాలూకా ప్రథమరైతుమహాసభలో ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులైన కామ్రేడ్ కోలా సుబ్బారెడ్డి ఉపన్యాసంయిచ్చారు. కామ్రేడ్ సుబ్బారెడ్డి జైల్లో దిటెన్యూగా నిర్బంధింపబడి, యీమధ్యనే విడుదలయి వచ్చారు.

తాలూకా పరిస్థితులు

మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటకల్లా మహాసభ పెండాల్‌వద్దకు వచ్చి చేరుకుంటున్నారు ప్రజలు. తాలూకా పరిస్థితు లెలా వున్నాయో తెలుసుకుంటూ వలువైపుల కలియదిరిగా. అనేక గ్రామాలలో భూములు ఉసరక్షేత్రాలైనవి. 2 సంవత్సరాల నుండి పునాసగాని, వరిపైర్లుగాని పండలేదు. వ్యవసాయ పనిముట్లు దొరకడంలేదు. ఎరువులు కూస్యం. తవ్వుకులేదు. వత్తిగింజలులేదు. విపరీతంగా పెరిగాయి. పశువులకు పీడ. ధాన్యంపై కంట్రోలు రాగానే, షాహుకార్లు సరుకును దాచివేశారు. తాలూకాలో 7 చోట్లమాత్రంప్రభుత్వంతాత్కాలికంగా రేషనింగుప్రవేశపెట్టింది. కాని, 100 కి 10 మంది మాత్రమే బియ్యం తినేవారని లెక్కలు గట్టి, ఒక్కపూటకుమాత్రం రేషన్ బియ్యం యిస్తున్నారు. ధాన్యం తగినంతగా సప్లయి కావడంలేదు. పల్లెగ్రామాలలో రోగులకు, బాలింతరాండ్రకు, సహితం బియ్యం దొరకడంలేదు. 100 కి 5 గురు చొప్పున ఉన్న పెద్ద రైతులు తమవద్దనున్న వరిగెలను ప్రజలకు విడుదల చేయడంలేదు.

మ హా స భ

ఈ పరిస్థితుల వరికట్టడానికి మహాసభ జరుగుతోంది. తాలూకాలోని 92 గ్రామాలలో 49 గ్రామాలనుండి 2.వేల మంది పురుషులు, మూడునాలుగువందలమంది స్త్రీలు, సాయంత్రం 4 గంటలయేసరికి పెండాల్‌వద్దకు చేరుకున్నారు.

మాదినెపాడునుండి 300 మంది రైతులు, రామాపురం నుండి 400 మంది, ప్రభలతోను - బ్యాండువాయిద్యాలతోను, బండ్లతోను వచ్చారు. శత్రుపాలెంనుండి 10 మంది లంబాడీలుకూడా వచ్చారు.

విశాలమైన తాటిఆకుపందిరి, దానిచుట్టూ ఎర్రజండాలు, రైతుల కర్తవ్యాలను తెలిపే నినాదాలు, ప్రదర్శనశాల, వీటికి సమీపంలో భోజనశాల - ఇవీ ఏర్పాట్లు. ముందు "హనుమంతు" గేటు ఉంది. కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారం పుల్లరి సత్యాగ్రహానికి నాయకత్వం వహించి, మిలిటరీ కాల్పులకు గురియై, వీరమరణమునొందిన మించాలపాటి గ్రామ వాస్తవ్యుడే కన్నెగంటి హనుమంతు.

సోవియట్ చిత్రప్రదర్శనంలో రైతులు-కూలీలు, స్త్రీలు ఎలా సర్వతోముఖంగా అభివృద్ధి పొందుతున్నారో చూపబడింది. ప్రేక్షకులు లివిచూచి, ప్రపంచంలో యిట్టి సౌఖ్యా లనుభవించుతూన్న ప్రజలు ఉన్నారా! అని ఆశ్చర్యాన్ని వెల్లడించారు. బెంగాల్ కరువు దృశ్యాలను చూచిన స్త్రీ జనులు "మేమే నయముకుంటే, మాకంటే దౌర్భాగ్యులున్నారే!" అని కంట తడిపెట్టారు.

ప్రభుత్వ ఆరోగ్య, పశు, శాఖలవారుకూడా తమ ప్రదర్శనాలను చూపెట్టారు.

సాయంత్రం 5 గంటలకు శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు ఎఱ్ఱజండాను ఎగురవేస్తూ, కార్మిక-కర్షకపతాకం క్రింద కాక్కని కరువునివారణకు పాటుపడదామని ఉద్బోధించారు. కామ్రేడ్ కొల్లా వెంకయ్య మహాసభను ప్రారంభిస్తూ బెంగాల్, ఒరిస్సా, మలబారు కరువులకు కారణం నిలవ వ్యాపారస్తులు, ప్రభుత్వ అసమర్థత తప్ప మరొకటి కాదని స్పష్టీకరించారు. పల్నాడు కరువునివారణకమిటీ సభ్యులు పల్లెపుతాలూకాలలో ప్రచారంచేస్తే, ధాన్యం తప్పక సప్లయిచేయాలని హామీయిచ్చారు. తెనాలి, రేపల్లెతాలూకాల రైతుసంఘకార్యదర్శులు ఉపన్యాసవేదిక ఎక్కి, తమప్రాంతాలనుండి పల్నాడుకు విరిగా ధాన్యంసప్లయి అయేటట్లు చూస్తామని వాగ్దానంచేసినప్పుడు ప్రేక్షకుల కరతాళధ్వనులు మిన్నుముట్టాయి. ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘాధ్యక్షుడు, కామ్రేడ్ కఠియాలగోపాలరావు మహాసభ కధ్యక్షత వహిస్తూ అఖిలభారతరైతుసంఘ పాలసీని వివరించి, వివిధ పక్షాలకుచెందిన రైతుశ్రేయోభిలాషులందరు రైతుసంఘంలో చేరి పనిచేయుటకు ఎలా అవకాశంఉందో వివరించారు. శ్రీవాకంపట్టపల్లిగారు(రెంటచింతల) కాకానయులశేషయ్య, కావూరి వెంకయ్యగారలు (గురజాల సుప్రసిద్ధ కాంగ్రెసువాదులు); కరీంసాహెబ్, కేశవరెడ్డిగారలు (దాచేపల్లి) తాలూకాయందలి ప్రజలయిబ్బందులను వివరించారు.

వైజ్ఞానిక ప్రదర్శనాలు

రాత్రి 10½ నుండి 3½ వరకు వైజ్ఞానిక ప్రదర్శనలు జరిగినవి. 6 వేలమంది ప్రజలు క్రిక్కిరిసి కూర్చున్నారు. వీరిలో స్త్రీలు వెయ్యమంది. 1931 లో మహాత్ముడు వచ్చినప్పుడుతప్ప మరెప్పుడు యింతమంది రాలేదన్నారు. జోరుగా గాలి వీచి! ని ఆగింది. జిల్లా కమ్యూనిస్టుపార్టీ దళంవారు "కష్టజీవి" బుర్రకథ చెప్పారు. పకిరువేషాలు వేసిన రామాపురం దళాన్నిచూచి, "మావాళ్ళెంతవారైనారండీ!" అని ఉబ్బిపోయారు. స్త్రీలు వేదికపైకెక్కి పాటలు పాడుతూంటే, వారి ధైర్యంచూచి ఆశ్చర్యపోయారు. ఈ ప్రాచీన కళారూపాలద్వారా రైతుసంఘ ప్రచారకులు ప్రజల రాజకీయ, సాంఘిక స్థితిగతులను కళ్ళకు కట్టినట్లు వివరించారు.

ప్రతినిధుల సమావేశం

మరునాడు, అనగా 19 వ తేదిని ప్రతినిధుల సమావేశం జరిగింది. 19 గ్రామాలనుండి 55 గురు ప్రతినిధులు హాజరయారు. కామ్రేడ్ నడింపిల్లి సుబ్బారావు రైతువర్కర్ల కృషినిగూర్చి రిపోర్టు యిస్తూ యిలాచెప్పారు. పైర్లు పోయినప్పుడు శిస్తు రెమిషన్‌కై 7 గ్రామాలనుండి మహజర్లు పంపించారు. అన్నిపక్షాల దేశభక్తులతోగూడిన 'తాలూకా కరువునివారణకమిటీ' స్థాపించబడింది. ఆహారకమిటీలకు, కో-ఆపరేటివ్ స్టోర్సుకు, ధాన్యం తెనాలి తాలూకా రైతుసంఘంద్వారా పంపుటకు పోగుచేశారు. పిడుగురాళ్ళ, జానకల్లో వర్తకులు దాచిన 100 బస్తాల జొన్నలస్టాకును బయటికి తీయించి అమ్మించారు. 4 గ్రామాలలో ఎరువులకు అప్పుదరఖాస్తులుపెట్టించారు. ప్రాజెక్టుల నిర్మాణానికి ఆందోళన చేస్తున్నారు. పెద్దరైతులనుండి ధాన్యం సరసమైన ధరలకు సంపిణీ చేయవలసిందని ప్రోత్సహిస్తున్నారు. ఇతర డెలిగేట్సుకూడా తమతమ గ్రామాల పరిస్థితులను తెలియజేశారు.

"గ్రామాల్లో ధాన్యంలేదు. ప్రభుత్వం ఉదాసీనత వహిస్తోంది. నిలవ వ్యాపారస్తులు సరుకును దాచివేస్తున్నారు. చిమకు యింకా పదనందువ పెద్ద రైతులు ధాన్యం కొలవడంలేదు. కూలీలు బ్రతకలేక మైమూరు, మదరాసులకు కుటుంబాలతోసహా వలస పోతున్నారు." ఇదీ వారి రిపోర్టుల సారాంశం.

తీ ర్మా నా లు

సమావేశంలో ఆజాద్‌పతి, కస్తూరిబా, ఏ. పి. రే గారల మరణానికి సంతాపం వెల్లడించారు. మహాత్ముని విడుదలకై సంతోషాన్ని తెలియజేస్తూ, యితర కాంగ్రెసు నాయకులందరినీ కూడా విడుదలచేయవలసిందని కోరారు. తాలూకాలో [illegible] 'కరువునివారణ కమిటీని ప్రభుత్వం [illegible] అని, ఆహారకమిటీలను [illegible] తాత్కాలికంగా రేషనింగుపెట్టిన 7 సెంటర్ల [illegible] తగినంతస్టాకును సప్లయిచేస్తూ [illegible] అరుణజరపాలని తీర్మానించారు. [illegible] సెంటర్లపై ఆధారపడే గ్రామాలకు [illegible] సై సెప్పుచారుమ్న ప్రకటించాలని ప్ర[illegible] కోరారు. ఉత్తరసౌష్టయుక్తమైన రైతుల కరుకుల [illegible] అవసరాలకుపోను మిగతాధాన్యాన్ని వీరకు [illegible] ధరలకుఅమ్మవలసిందని విజ్ఞప్తిచేశారు. అధికారా[illegible] గాను మేళ్ళవాగు, చంద్రవంక, నాగులేరు, [illegible] మొదలైన ప్రాజెక్టులను నిర్మించాలనీ; ఎరువులు, [illegible] విత్తనాలు చౌకధరలకు సప్లయిచేయవలసిందని [illegible] న్యాన్ని కోరారు. కర్నాటంలో 1000 యకరాలు, [illegible] రాళ్లవద్ద కోవంకలో 500 యకరాలు, మాదినె[illegible] 300 యకరాలు, అడవి బంజర్లను "కుమరీవద్ద[illegible] సాగుకు యివ్వవలసిందని (3 సంవత్సరాల [illegible] అడవిని కొట్టివేయునప్పుడు షంతుల ప్రకారం [illegible] కోరారు. చెరువుల లోతట్టులు మరమ్మతుచేయించవ[illegible] కూడా తీర్మానించారు.

ఇప్పటికి తాలూకాలో మొత్తం 12 గ్రామాలలో [illegible] రైతువంతు సభ్యత్వం ఉన్నదనీ, యికమీదట [illegible] గ్రామాలలో రైతుసంఘం, ఆహారకమిటీలు ఏర్ప[illegible] చూడాలనీ, కృతనిశ్చయంతో ప్రతినిధులు సమావేశానం[illegible] ఎవరి గ్రామాలకు వారు వెళ్ళిపోయారు.

ము గిం పు

మహాసభ జయప్రదంగా జరగడానికి, ఆహ్వానసంఘం వారికి శ్రమలేకుండా చేయడానికి, వందలాది రైతులు చల్దిమూటలు తెచ్చుకొని వచ్చారు. ప్రచారకుల [illegible] చేసిన సహాయంవల్ల, గ్రామ కుమ్మరుల ఉచితసేవల[illegible] కామ్రేడ్సు రాఘయ్య, సత్యనారాయణరెడ్డిగారల [illegible] భోజన ఏర్పాట్లు ఘనతమైనై. కుల, కుత విచక్షణలేకుండా అందరూకలిసి భోజనాలుచేయడం రైతుల సంఘీభావా[illegible] కొక చిహ్నం. సభ ఆవరణలో వాలంటీర్లు నీళ్లు [illegible] తూంటే, ఒక రైతువచ్చి, వాలంటీరువద్దనున్న [illegible] కొని, స్వయంగా నీళ్ళు చల్లిపోయాడు.

ఈ మహాసభను నిర్వహించుటకు రైతు వర్కర్లు 15 రోజుల్లో రు. 550 వసూలు చేయగలిగారంటే, రైతులు నిరుపేదలైనప్పటికి తమ సంస్థను బలపరచుకోవడంలో ఎంత శ్రద్ధ చూపెడుతున్నారో బోధపడుతుంది. అంతేకాదు, తాలూకాయందలి పెద్దరైతులు, వర్తకులు, కాంగ్రెసువాదులు, కమ్యూనిస్టులుకలిసి మహాసభను జయప్రదంగా నిర్వహించుటలో తోడ్పడ్డారు. ఐక్యకృషికి యీమహాసభ ఒక నిదర్శనము. మర్రోజనుండి ధనికులు కొందరు "ధాన్యం తెప్పించే ఏర్పాట్లు చేయండిబాబూ; పెట్టుబడిపెడతాం" అని అడగటం మొదలుపెట్టారు.

రైతు గేయాలు నేర్చుకొని పాడాలనే కాంక్ష వందల కొద్దీ రైతుయువకుల్లో మొలకెత్తింది. ఒక్క పూటలో బుక్‌స్టాల్‌వద్ద రు 22-10-0 విలువగల "రైతుకూలీపాటలు" "బెంగాల్ కరువు బుర్రకథ" అమ్ముడుపోయాయి.

మాదినెపాడు వాలంటీర్లకు, రామాపురం బుర్రకథ సెట్‌కు, ఎక్కువవిరాళాలు ప్రోగుచేసిన దాచేపల్లి గ్రామానికి ఆహ్వానసంఘం ఎఱ్ఱజండాలను బహుమతిగా యిచ్చింది. 16 గ్రామాలలో వసూలైన రు. 550 లలో రు. 125 తాలూకా రైతుసంఘంపేర నిల్వఉంది.

ప్రథమ ప్రయత్నమే అయినా, యీమహాసభ పల్నాడు ప్రజాఉద్యమ చరిత్రలో ముఖ్యమైనఘట్టం. కరువు సమస్యా పరిష్కారానికి పాటుపడటమనే మహత్తర కర్తవ్యాన్ని గుంటూరుజిల్లా ప్రజలు, వివిధపార్టీల దేశభక్తులు, కలిసి పనిచేయుటద్వారా నెరవేర్చవలసియుంది. ప్రజాసంస్థలు, ప్రజాసేవకులు, తమవంతు కర్తవ్యాన్ని దీక్షతో నెరవేరిస్తే పల్నాడు ప్రజలను కరువురాక్షసినుండి కాపాడగలుగుతారు.

'ప్రజలమేలుకోరటం వ్యాపారధర్మం'

(1 పేజీ తరువాయి) గలమనీ చెప్పారు. బాపట్లతాలూకా తరఫున వి. శ్రీరాములు గారు తమ తాలూకా యిప్పుడు పచ్చికనేది కాని వ్యయంసంపూర్ణమైన తాలూకా అయి నప్పటికీ యితరతాలూకాల ప్రభావం తమ తాలూకాపై గూడ పడుతోందనీ, నర్సరావుపేట తాలూకా నుండి వర్తకులువచ్చి రహస్యంగా రేటూరు, కారంచేడు ప్రాంతాల్లో అధికధరలకు కొనుక్కుపోతుంటే, దాని ప్రభావం తాలూకాలోని పల్లెటూళ్లోనూ, పేద పల్లెల్లోనూ ఉగులుయూంద నీ చెప్పారు. గుంటూరుతాలూకా తరఫున శ్రీ నెలకుదిటి నాగేశ్వరరావుగారు మాట్లాడుతూ తమ తాలూకాలో సగవంతు మాగాణిప్రాంతమనీ, మిగతా మెట్టప్రాంతంలో ఎక్కువగా వ్యాపారపంటలు వేయటంవల్ల ఆహారపంటలుతగ్గిపోయి కొరత ప్రాంతాల్లో చేరుతుందనీ, బియ్యం ఇతర ప్రాంతాలవారు సప్లయిచేయవలసిన అవసరం వుందనీ చెప్పారు. ఒంగోలుతాలూకాలోమలేరియా నివారణకమిటీ తరఫున పొదిలి ప్రాంతంలో పనిచేస్తున్న డాక్టర్ వేణుగోపాలనాయుడుగారు మలేరియా పరిస్థితులనూ, అక్కడ ప్రజాసేవకులు చేస్తున్నకృషిని వివరించారు. ఒంగోలుతాలూకాకు సుమారు ప్రతియేటా లక్షయేబదివేల బస్తాలు ఇతరప్రాంతాలనుండి దిగుమతి చేసుకోవలసి వస్తుందని అంచనా వేశారు. వినుకొండ తాలూకా తరఫున శ్రీ తురుమెళ్ల సీతారామయ్యగారు మాట్లాడుతూ వినుకొండ నెల్లూరు పల్నాడుల మధ్య వుండటంతో, వ్యాపారంలో వొత్తిడివుండటంవల్ల బియ్యం ధర రూపాయికి 3 సోలలవరకూ పెరిగిపోయిందనీ, కరువొచ్చి కరువుకాలుతున్నా అనగలేనంత వెనకబడివున్న ఆతాలూకాను కాపాడవలసినబాధ్యత యితర తాలూకాలపై వున్నదనీ విజ్ఞప్తిచేశారు. తరువాత గుంటూరు పట్టణ ఆహారకమిటీతరఫున శ్రీ మహమ్మద్ యమ్. నాదాకృష్ణగారు కంట్రోలు, రేషనింగులకు వ్యతిరేకంగా చేస్తున్న దుష్ప్రచారాన్ని ఖండిస్తూ ఉపన్యసించారు. ప్రభుత్వ కోట్యం లేకుండా వుండే పరిస్థితులు బాగుంటాయనే దొంగ వ్యాపారుల మోసపు మాటల్లోని యదార్థాన్ని చెపుతూ, యిదంతా వారి యిష్టంవచ్చిన లాభాలను గుంజటానికి ప్రజలను కరువుతో మాడ్చటానికి, చేసేప్రయత్నమేననీ ప్రభుత్వ యేర్పాట్లలోని లోటు నివారణం చేసుకొని యీ దుష్ప్రచారం చేస్తున్నారనీ హెచ్చరించారు.

"ఏనాడైతే బియ్యం అమ్మేచోట గట్టిగా కంట్రోలు ధరకు అమ్మించటానికి పట్టుబడతామో, ఆనాడే దొంగమార్కెట్టు పోతుందని" గుంటూరు మ్యునిసిపల్ చైర్మన్ శ్రీ తెల్లాకుల జాలయ్యగారు చెప్పారు. మిల్లు యజమానికి-ప్రజలకు మధ్య చిల్లర వ్యాపారస్తు లుండటంవల్ల అటు మిల్లు యజమానికి, ఇటు వర్తకులకూ లాభంలేకుండా మధ్య మరొకరు మింగేస్తున్నారని చెప్పారు. చిల్లర వ్యాపారులు లేకుండా లాభాన్నంతా మిల్లు యజమానులేమూటగట్టాలను వినాదాన్ని యిచ్చారు. ఇది చాలా అక్రమమైన మాటన. అనేకుల జీవనాధారంపై దెబ్బకొట్టే వాదన. అందుకే గుంటూరు ఛాంబర్ ఆవ్ కామర్సు కార్యదర్శి శ్రీ రావపూడి సుబ్బారావుగారు తమ ఉపన్యాసంలో సముచితమైన సలహా యిచ్చారు. "ప్రజలు బాగుంటేనే వర్తకులకు వ్యాపారమనేది వుంటుంది. ప్రజల మేలు కోరటం వ్యాపార ధర్మం" అన్నారు.

తీర్మానాలు

ఏమ్మెట పలకో రెండు ప్రధానమైన తీర్మానాలు చేయబడ్డాయి. కమాండీరింగు చేసే టప్పుడు ఉద్యోగులు గ్రామఆహారకమిటీలను గాని, ఇతర ప్రజాసంఘాలను గాని సంప్రదించి గ్రామ అవసరాలకుపోను మిగులు ధాన్యాన్నే కమాండీరు చేసేట్లు సూచనలివ్వాలని కలెక్టరుగారిని కోరారు. పొదుపుగా వాడుకుంటూ, తమ కనీస అవసరాలుపోను మిగతా ధాన్యాన్ని కొరతప్రాంతాల ప్రజలను రక్షించటానికి ప్రభుత్వానికిగాని, పర్మిట్లున్నవారికి గాని విడుదలచేయాలని రైతులకు విజ్ఞప్తి చేస్తూ తీర్మానించారు.

వివిధ ప్రాంతాల ప్రముఖులతో గూడిన జిల్లా ఆహారకమిటీ యెన్నికలు జరిగాయి. అధ్యక్షులు తమ అంత్యోపన్యాసంలో పల్నాడు క్షామనివారణసంఘ కృషిలో తమ అనుభవాలను ప్రతినిధులకు వివరీకరించారు. సభా కార్యక్రమాన్ని ముగిస్తూ శ్రీ తల్పకాయిగారు ఉద్రేకపూరితమైన ఉపన్యాసాన్ని చ్చారు. "మనం మూడు ముఖ్యమైన సూత్రాలు గుర్తుంచుకొని పనిచేయాలి:

1. తన దేశంలో తాను పండించుకొని అనుభవించటానికి ప్రతివారికీ హక్కున్నది.
2. తన అవసరానికంటె యెక్కువ అర్జించటం దొంగసొమ్ము.
3. ఇతరులను యిబ్బందుల పాలుచేసి, స్వార్థంతో తాను అనుభవించ చూసేవాడు, భర్తృహరి చెప్పినట్లు దైత్యుడు. ఈ మూడు ముఖ్యసూత్రాలను మనసులో వుంచుకు పని చేయాలి. అమెరికాలో ఒకవైపు అనేక వేల మంది ఆకలితోమాడుతున్నా ఎంతో గోధుమ పంటను తగులబెడుతుంటారు. ఒకవైపు బీదలంతా పొట్టగడవక చస్తుంటే, మరోవైపు బ్యాంకుల్లో ఖాతాలు 9 అంకెల్లోకి పెరిగిపోతాయి. ఇలాంటి అన్యాయాలు మనదేశంలోనూ జరగకుండా చూడాలి" అని చెప్పి ముగించారు. "పచ్చపచ్చగ పెరిగి పండి వొరిగున్నాము, ప్రజలకు పన్నందించరావా" అనే పంటచేను పిలుపుతో సభ సమాప్తమయింది.

జిల్లాలో ఆహార పరిస్థితులు తీవ్రరూపం దాలుస్తూ మెట్టప్రాంతాల్లోనూ, పట్టణాల్లోనూ ఆహారపదార్థాలు అందక అవస్థపడుతూన్న యీ సమయంలో; ఒంగోలు తాలూకా కొత్తపట్నం ప్రాంతంలోనూ, బాపట్లతాలూకా అప్పాపురం ప్రాజెక్టు ప్రాంతంలోనూ, మలేరియా విపరీతంగా వ్యాపించిన యీపరిస్థితుల్లో-వివిధ ప్రాంతాల్లోని ప్రముఖులతోగూడిన ప్రజా ఆహారకమిటీ యేర్పడటం, దీనికి శ్రీ దేశభక్త కొండ వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి వంటి పెద్దల ఆశీర్వచనాలు తోడ్పడటం ప్రజాసేవకుల్లో యెంతో ఉత్సాహాన్ని, ధైర్యాన్ని కలిగించగలవు. జిల్లా వ్యాపితంగా యెదుర్కొన్న యీసమస్యను పరిష్కరించి, ప్రజలను కాపాడుకోవటానికి సులభమైన మార్గం యేర్పడింది.

జిల్లా ఆహారకమిటీ

అధ్యక్షుడు: వి. యస్. తల్పకాయిగారు. (బాపట్ల)
ఉపాధ్యక్షులు: వేటి చలపతిగారు
వాకం ముట్టువర్తిగారు
జనాబ్ వహాబ్‌సాహెబ్‌గారు (తెనాలి మ్యునిసిపల్ చైర్మన్)
చదలవాడ ఉమామహేశ్వరావుగారు
ప్రధాన కార్యదర్శి: యస్. వి. యల్. నరసింహంగారు (బి.ఏ.బి.యల్.)
సంయుక్త కార్యదర్శులు:
కవగాల కుటుంబరావుగారు (గుంటూరు జిల్లా రైతుసంఘ కార్యదర్శి)
జి. వి. చౌదరిగారు (బాపట్ల)
కోశాధికారి: షష్పుటూరి వెంకటపున్నారావుగారు (కాంగ్రెసు యం.యల్.ఏ.)

వీరితోబాటు 16 గురు కార్యనిర్వాహక సభ్యులుకూడా ఎన్నుకోబడ్డారు. వీరిలో కాంగ్రెసువాదులు, కమ్యూనిస్టులు, ముస్లిం లీగర్లు, జస్టిసుపార్టీవారు, ఏ పార్టీకి చెందని యితర ప్రముఖులు ఉన్నారు.

రైల్వే చౌకడిపోల సలహాకమిటీలు

కార్మికసంఘ ప్రాతినిధ్యం

రైల్వే అధికారులు పనివారల ఉపయోగార్థం చౌకడిపోలు తెరిచినప్పటినుంచి యూనియన్ సలహాకమిటీలను యేర్పరచి, వాటి సూచనలనుతీసుకోవాలని రైల్వేకార్మికసంఘం ఆందోళనచేసింది. ఈఆందోళనను నిర్లక్ష్యం చేస్తూ పనివారలనుతోకొట్టుటకు జనరల్ మేనేజరుమార్చినెలలో సలహాకమిటీలను ఏర్పాటు చేస్తూ ఒక సర్క్యులరు పంపారు. దీని ప్రకారం యీ కమిటీలో జనరల్ మేనేజరు ముగ్గురు సభ్యులను నియమిస్తారు. మరి ముగ్గురు సభ్యులను లోకోయింజనీరింగు ట్రాఫికు డిపార్టుమెంటు వర్కర్లు నేరుగా యెన్నుకుంటారు. ఈ కమిటీలో తనకు చేతులు యెత్తేవారిని నియమించుటయేగాక, రైల్వే అధికారులచే గుర్తించబడిన యూనియన్‌కు ప్రాతినిధ్యమేలేకుండా చేశారు.

ఈసమస్యపై కార్మికయూనియన్ ఆందోళన తీవ్రమయింది. తత్ఫలితంగా మే నెలలో జనరల్ మేనేజరు తన పూర్వపు సర్క్యులర్‌ను ఉపసంహరించుకొని, యూనియన్‌కు ప్రాతినిధ్యమిస్తూ మరొక సర్క్యులర్ జారీ చేశారు. దీనిప్రకారం చౌకడిపోలు వున్న చోట్ల సలహాకమిటీలు యేర్పరచబడతాయి. మొత్తం 8 మంది యీ కమిటీలలో సభ్యులు వుంటారు. యూనియన్‌కు 2 స్థానాలు ప్రత్యేకించబడ్డాయి. వీటికి యూనియన్ నియమిస్తుంది. మిగిలిన 6 స్థానాలకు డిపార్టుమెంటువారీగా, యిద్దరిద్దరి చొప్పున లోకో ఇంజనీరింగు ట్రాఫిక్‌లలో పనిచేయువారు యెన్నుకుంటారు. మేనేజరు, ఈ కమిటీకి సీనియర్ ఆఫీసరును కాని, సబార్డినేటును గాని నియమిస్తారు. ఈ సలహా కమిటీలు చౌకడిపోలు పెట్టవలసిన కేంద్రాలనుగూర్చి, డిపోలు పనిచేయవలసిన గంటలను గూర్చి, సరుకు నాణ్యాన్ని గురించి, యెక్కువ రేషనులను గురించి సూచనలివ్వవచ్చును. డిపోలవద్ద జరిగే అన్యాయాలను గూర్చి జాగ్రతవహించవచ్చును.

యూనియన్ మిగిలిన స్థానాలకు పోటీ చేస్తుందని తెలుస్తున్నది. ఈకమిటీలద్వారా యూనియన్ చౌక డిపోలలో కార్మికులకు యేదైన సరుకు అందునట్లు చేయవచ్చును; ఇతర అన్యాయాలనుకూడ అరికట్టవచ్చును. మున్నారు మున్సిపల్ చైర్మన్‌గారి వద్దకు స్టాండుల విషయమై రాయబారం వెళ్ళగా, వారు మొత్తం 10 స్టాండ్లు యేర్పాటు చేస్తామన్నారు. సంఘంలో 297 మంది సభ్యులు చేరారు. దానికి కామ్రేడ్ భద్రం అధ్యక్షుడు.

★

వైజాగ్ రిక్షాకార్మికులు

పోలీసు జులుం భరించలేక 24-6-44 తేదీని రిక్షాల లాగడం మానేశారు. వారందరు కమ్యూనిస్టుపార్టీ ఆఫీసులో సమావేశమై సంఘంగా యేర్పడి ఊరేగింపుకో పోలీసుస్టేషనుకు వెళ్ళి, తమ కష్టాలు తెలియచేశారు. లంచగొండి తనాన్ని అరికడతామని, ప్రక్కపందులో రిక్షాలు నిలిపితే కేసులు బనాయించమని (స్టాండు యేర్పడే వరకు,) కార్మికులను పోలీసులు కొట్టకూడదని షరతులను పోలీసు అధికారులు అంగీక రించారు.

తెనాలి ప్రెస్‌వర్కర్ల ఆందోళన

ధరలు విపరీతంగా పెరిగినా, ప్రెస్ యజమానులు వర్కర్లకు కరువుభత్యం నామమాత్రంగా మాత్రమే యిస్తున్నారు. మొత్తం 6 ప్రెస్‌లుంటే, అందులో ఒక ప్రెస్‌లో రు. 4, రెండుప్రెస్‌లలో రు. 2, ఒకప్రెస్‌లో రూపాయికి 0-2-0 మాత్రమే యిస్తున్నారు. ఒకప్రెస్‌లో కరువుభత్యమే యివ్వటంలేదు. ఓవరుటైముచేస్తే, 7 గంటలకు ఒకరోజు జీతం యిస్తారు. ప్రెస్‌కార్మికులు రు. 10 లు. అంతకు తక్కువ జీతాలవారికి రూపాయికి 0-8-0; రు. 20 లు. అంతకు లోపువారికి రూపాయికి 0-6-4; రు. 20 పై జీతాలవారికి రూపాయికి 0-4-0 కరువుభత్యం యివ్వాలని కోరారు. ఓవరుటైముకు 6 గంటలకు రోజు జీతం కావాలన్నారు.

యజమానులు యీ కోర్కెలను నిరాకరించారు. రు. 20 జీతాలు, అంతకుతక్కువ జీతాలు పుచ్చుకొనేవారికి రు. 4, అంతకు మించిన జీతాలు పుచ్చుకునేవారికి రు. 5 కరువుభత్యం 1-1-42 తేదినవున్న జీతాలకు కలిపి, సరిమాని 1-1-45 నుంచి యిస్తామన్నారు. అంటే 1-1-42 తేదీన ఇవ్వబడిన జీతాలకు రు 4, 5 కరువుభత్యం కలుపుతారు. ఈ మొత్తమునబట్టి 1-1-45 తేదీన జీతాలు సరిచేస్తారు. అలాకల్పిన మొత్తాలకన్నా 1-1-45 న యిచ్చేజీతం అధికంగావుంటే తగ్గిస్తారుకూడ.

ఓవరుటైమువిషయంలోకూడ మార్పువుండదన్నారు. కార్మికులలో అసంతృప్తి అధికమయింది. యజమానుల విపరీత వైఖరి కార్మికులను రెచ్చకొట్టుతున్నది. కార్మికుల కోర్కెలు అతిసామాన్యమైనవి. యజమానుల యీ వింతపోకడను అచరణలోనికి రానియ్యకుండ, ప్రభుత్వం జోక్యం కలుగజేసుకోవాలి.

తాడేపల్లి బట్టలమిల్లు కార్మికులు

ఇక్కడ 350 మంది పనిచేస్తున్నారు. సంఘం స్థాపించుకుని రూపాయికి అర్ధణా కరువుభత్యం, బోనసు సంపాదించుకొన్నారు. అసిస్టెంటు మేనేజరుకు సంఘం అంటే గిట్టటంలేదు. వార్పింగు డిపార్టుమెంటులో మాలు సరియైనది లేకపోవడం, మిషినుకున్నూలు లేకపోవడంవల్ల పని సాగుటలేదు. ఈలోట్లు సరిదిద్ది వుత్పత్తి అధికంచేయుటకు మారుగా, అసిస్టెంటుమేనేజరు కార్మికులమీద విరుచుకు పడుతున్నారు. జుల్మానాలు వేయటం, కార్మికులుచేసిన పని బాగాలేదని వ్యర్థపరచి వారి జీతాలు నష్టపరచటం, ఇతనికి పరిపాటైంది. కార్మికులు రెచ్చిపోకుండా వుత్పత్తిని సాగిస్తున్నారు. వెంటనే ప్రభుత్వం తగుచర్య తీసుకోవాలి.

★ యుద్ధసమీక్ష

తెల్లరష్యాలో రెడార్మీ అఖండ విజయాలు

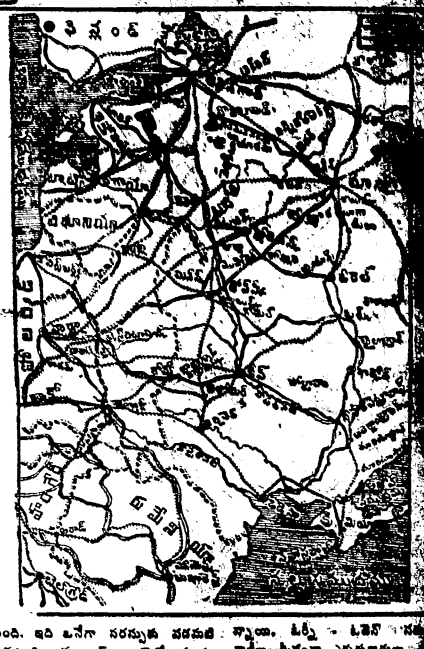

మాస్కోలో విరంగి ధ్వనులతో దిక్కులు పిక్కటిల్లిపోతున్నాయి. మాస్కో పొలిమేరలలోనేకాని ఏమైనాసరే మాస్కోను పట్టుకొని తీరాలని, నాజీరాక్షసులు జరిపిందిన విరంగిగుండ్ల ధ్వనులు కావిని. పాటిలేని శౌర్యసాహసాలను ప్రదర్శించి కదిలిని ఎరుగని తీవ్రగమనంతో ముందుకురుకుతూ, దిన దినమూ రెడ్ఆర్మీ సాధించే విజయాలను హర్షించుతూ మ్రోగే విరంగుల మంగళ వాద్యారావాలవి.

విటెబెస్కు, ఓర్షా, మొగిలెవ్, జ్లోబిన్, వరుస వరుసనే రెడార్మీచేతిక్కాయి. 250 మైళ్ళ పొడవున ఈ ముఖ్య దుర్గశ్రేణులు కూలుటతో, నాజీల ప్రధాన రక్షణశ్రేణి భగ్నమయింది "మాతృదేశ రక్షణశ్రేణి" అని దీనికి వాళ్ళు పేరుపెట్టుకున్నారు కూడా. తెల్లరష్యా రాజధానియగు మిన్స్కును నాజ్లపైన్యాలు సమీపించుతున్నాయి. మిన్స్కుకు ఈశాన్యంగా ఉన్న లెపెల్, బోరిసావ్‌లు సోవియటు సైన్యాల చేతిక్కాయి. మిన్స్కుకు నైరుతిగానున్న బొబ్రాయిస్కు-దక్షిణాన స్లట్స్కు రెడ్ఆర్మీ చేతిక్కాయి వేలకొలది గ్రామాలను, పట్టణాలను విముక్తిచేస్తూ, రెడ్ఆర్మీ మిన్స్కును సమీపించుతోంది. సమీపించుటేగాదు. మిన్స్కు చుట్టూ బ్రహ్మాండమైన వలయం పన్నడానికి మిన్స్కుకు వాయువ్య నైరుతిదిశలగా కూడా రెడ్ఆర్మీ సేనలు పురోగమించుతున్నాయి. విలానా, గ్రాస్నాయి అనుపట్టణాలను పట్టుకోవడంతో 1939 నాటిసరిహద్దులను సోవియటు దాటింది. విలానా, లిధూనియా ముఖ్యపట్టణమైన విల్నాకు సమీపంలోవుంది. ఇంతేగాక ఒకచోట సోవియటు సేనలు మిన్స్కుకు 12 మైళ్ళలోకి వచ్చాయి. మిన్స్కు నుండి పశ్చిమానికివెళ్లే రైళ్ళను గండికొట్టాయి.

మిన్స్కు పట్టణం గోమెల్-విల్నా రైలు మార్గానికి, మాస్కోమిన్స్కు-వార్సా ట్రంకు రైలు మార్గానికికూడలి. మిన్స్కు విముక్తి పోలండు సరిహద్దుకు బ్రెస్ట్‌లిటావ్‌స్కుపైకి దారితీస్తుంది. నాజీలు తమ జర్మనీ సరిహద్దునసే పోరాడవలసినరోజు లెంతో దూరానలేవు.

ఈ విజయాలలోని అంతరార్థం ఏమిటి? జర్మను సైనికుల మనోనిబ్బరం చెడిపోయిందనడానికి వేలకొలదిగా జర్మను సైనికులు తమ ఆయుధాలను క్రిందపారవేయడమే నిదర్శనం. ఇటీవలి యుద్ధాలలో లక్షమందివరకు జర్మన్లు మరణించడమో, గాయపడటమో, ఖైదీలుగా చిక్కడమో జరిగింది. చరిత్రలో ఎన్నడూ ఎరుగని ఓటమి నాజీలకు సంప్రాప్తించు తోందని ఒక సోవియటు సైన్యాధిపతి అన్నారు.

ఫిన్లండులో

కరేలియన్ సోవియటుకు ముఖ్యపట్టణమైన ప్వెట్రోజావోడ్స్కును రెడ్ఆర్మీ విముక్తి చేసింది. ఇది ఒనేగా సరస్సుకు పడమటి తీరానఉంది ముర్మాన్స్కు రైల్వే మార్గం అంతా సోవియటువశమయింది.

ఫిన్లండు పరిపాలకవర్గం జర్మనీ తొత్తుయిగా ఎలాపనిచేస్తున్నారో [illegible] ఫిన్లండు-జర్మనీ ఒడంబడిక తెలియచేస్తూంది. రిబ్బన్‌ట్రాప్ ఫిన్లండువెళ్లాడు. ఫిన్లండును ఉచ్చులో బిగించే మరో ఒడంబడిక చేసు కొన్నాడు. తమతో చెప్పకుండా విడిగా సోవియటుతో ఫిన్లండు సంధిచేసుకోరాద న్నాడు. ఫిన్నిష్ ప్రభుత్వం కావననితతో సంప్రదించి పైఒడంబడిక చేసుకోడానికి దమ్ములు లేకపోయినాయి. అందుకనిఅది, కావననితో సంప్రదించకుండానే ఒడంబడిక చేసుకొంది. జర్మనీకి తనకేదిక్కులేనప్పుడు, ఫిన్లండుకు చేసే సహాయం ఏమంతవుండదు. ఇప్పుడు పెట్సమోవున్న 7 జర్మనుడివిజన్లు నార్వేను రక్షించుకొనేందుకు తీవ్రంగా పోరాడవచ్చు. అయినా, సోవియటు విజయరధంక్రింద నాజీ సేనలు నలిగిపోవకతప్పదు. ఫిన్లండు ప్రజలకు విముక్తి తప్పదు.

బ్రిటన్ ఇదివరకే ఫిన్లండుపై యుద్ధం ప్రకటించింది. ఇన్నాళ్లా అమెరికాలోని అభివృద్ధి నిరోధకులు ఫిన్లండుపై యుద్ధం ప్రకటించకుండా అమెరికాను ఆపగల్గారు. కాని ఫిన్లాండు తుదిగడియ సమీపించుటతో ఆఆర్థంకికూడ కూలిపోయింది.

ఎట్టకేలకు ఫిన్లండుతో అమెరికా తెగతెంపులు చేసికొన్నందుకు సంతోషించాలి.

ఫ్రాన్సులో

చెర్‌బర్గ మిత్రసేనల వశమయింది. దీనితో ఫ్రాన్సులో అదనపు సేనలను ఆయుధాలనుచేర్చడానికి వీలైన పెద్దకేంద్రం ఒకటి మిత్రసేనలకు ఏర్పడింది. ఇప్పుడు కాన్‌వద్ద భీషణయుద్ధం జరుగుతోంది. కాన్ పారిస్ వెళ్లే ముఖ్య రైలుమార్గంలో వుంది. కాన్, పారిస్‌కు 140 మైళ్ళలో వుంది. అందుకనే ఇక్కడ తీవ్రయుద్ధం జరుగుతోంది.

కాన్‌కు ఆగ్నేయంగా జనరల్ మాంట్‌గోమెరీదాడి ధాటి సాగించారు. ఓడన్‌నదిపై మిత్రసేనలు వంతెన ముఖా తేర్పరచుకొన్నాయి. ఓర్నె - ఓడెన్ నదుల [illegible] నాజీలు తీవ్రంగా ఎదురుదాడులు [illegible] తున్నారు. రోమెల్ స్వయంగా [illegible] లకు నాయకత్వం వహించి నడుపు[illegible] [illegible] యం మిత్రసేనలదే. ఇటలీలో [illegible] సేనలు నిరాఘాటంగా పురోగ[illegible] తున్నాయి. సెగహారన్, ఫ్లారెన్సు[illegible] లను సమీపించుతున్నాయి.

అన్ని రంగాలలోను ఈ విజయాలు [illegible] మిత ప్రజల తిరుగుబాట్లను ఉ[illegible] స్తున్నాయి. డెన్మార్కులో కార్మి[illegible] జిల్లాలో తిరుగుబాట్లు సమ్మెలు [illegible] మయాయి.

అస్సాం - బర్మా రంగ[illegible]

మిత్రసేనలు కొహిమా - ఇంఫా[illegible] నుండి శత్రువులను తరిమివేసినా, ఇం[illegible] ఇంకా ప్రమాదం తప్పలేదు. ఇం[illegible] ఈశాన్యంగా 35 మైళ్ళలో ఉన్న [illegible] జపాను బలంగావుంది. ఉఖ్రుల్‌కు [illegible] రోడ్లుద్వారా తప్పుతున్నాయి. [illegible] దానిని వశంచేసికోవాలని మిత్రసేనలు [illegible] గమించుతున్నాయి. ఉఖ్రుల్‌కు ఒకచోట 4 మైళ్లలోకి, మరొకచోట 8 మైళ్ళలోకి మిత్ర సేనలువచ్చాయి. ఇంఫాల్‌దక్షిణాన, టామూ టిడ్డింరోడ్లనుండి కూడ జపానుకు సప్లయిలు వచ్చిపడుతున్నాయి. ముఖ్యంగా అదనపునహాయం బిషెనుపూర్ రంగానికి వచ్చింది. ఈ ప్రాంతంలో దిట్టమైన 33 వ జపాను సైన్యం కాచుకొనికూర్చుంది. బిషెన్‌పూర్ చిత్తూరు రహదారి కిరుప్రక్కల కూడా జపాను సేనలు చొచ్చుకుపోయాయి. ముఖ్యంగా దక్షిణాన నుండి ఇంఫాల్‌కు ప్రమాదం తగ్గలేదు.

గతవారం కామయింగ్ మనసేనలకు వశమైంది. ఇప్పుడు మొగాంగ్‌కూడ చేతిక్కింది. అందుచే మిచీనాకూడ త్వరలోనే మన సేనలకు చేతిక్కుతుంది. మిచీనా వశమవడంతో, ఉత్తరచైనాతో భూమార్గం ఏర్పడుతుంది. చైనాకు సాయపడటానికి వీలవుతుంది.

3—7—44

— తుమ్మల వెంకటరామయ్య

(2 వ పేజీ తరువాయి)

ఆక్రైనా, గాంధీజీ స్వయం నిర్ణయ హక్కును అంగీకరించి జిన్నాతో చేతులు కలపడం సముచితమైన మార్గం. గాంధీ జిన్నా లిద్దరు కాంగ్రెసు వర్కింగుకమిటీ సభ్యుల విడుదలకై, వైశాల్యమైన బలమైన ఒత్తిడితెచ్చి, కరువుకాటకాలను నిర్మూలించడానికి, పోసిస్టుదాడిని అరికట్టడానికి, జాతీయ సమస్యను పరిష్కరించడానికి పూనుకోవాలి. "గాంధీ జిన్నాలిద్దరు ఒడంబడిక గావించుకోవడమంటే, అమెరీ, లిన్‌లిత్‌గో ముఖాలు కత్తిరించడమన్నమాట; భారత ప్రజలకు ఉజ్వల భవిష్యత్తు చేకూరిందన్నమాట.

ఒరిస్సాలో సెక్షన్ 93

బెంగాల్ తరువాత కరువు రాక్షసికి గురియైనరాష్ట్రం ఒరిస్సా. కాని, ఒరిస్సాలో వివిధ పార్టీలమధ్య ఏకీభావం కుదరక, ఒరిస్సా గవర్నరు 93 వ సెక్షన్ క్రింద అధికారాన్ని తానే స్వీకరించి, పరిపాలన కొనసాగిస్తున్నారు. ఇప్పటికే ఒరిస్సాలో కరువుసమస్య విషమరూపం దాల్చింది. ఇక అధ్యక్షుని పరిపాలనక్రింద పరిస్థితి లెలాఉంటాయో ఊహించుకోవలసిందే. చాలామంది కాంగ్రెసు సభ్యులు జైళ్ళలో ఉన్నందువల్ల వర్కింగ్ కమిటీకి కావననితో మెజారిటీ వచ్చినమాటనిజమే. అయినా, ఒరిస్సా ప్రజలను కరువునుండి కాపాడటానికి వివిధపార్టీలవారొక ఒడంబడికకు రాజాలకపోయారంటే విచారించవలసిన విషయం. ఇంతవరకు అధికారంలోనున్న మంత్రివర్గంకంటె యీ కొత్త అధ్యక్షపరిపాలనే మెరుగని కాంగ్రెసుపార్టీ నాయకుడు విచిత్రానందదాసు ప్రకటిస్తున్నాడంటే, ప్రజలశ్రేయస్సుకంటె పార్టీ వైషమ్యాల కెంతప్రాధాన్యత యిస్తున్నారో తెలుసుకోవచ్చును.

గాంధీజీ ముస్లింలీగ్‌తో ఒడంబడిక చేసుకొని, దేశాన్ని జపాన్ దాడినుండి, ప్రజలను కరువురాక్షసినుండి, కాపాడ్డానికి పునాది వేసినట్లయితే, కేంద్రంలో జాతీయప్రభుత్వం, వివిధరాష్ట్రాలలో సంయుక్త మంత్రివర్గాలు, ఏర్పడ్డానికి అవకాశం కలుగుతుంది.

(3 వ పేజీ తరువాయి) పాటుబడిన లక్ష్మణరావుగారు 1923 సంవత్సరం జూలై నెల 13వ తేదీనమద్రాసులో శ్రీ త్రిశేషులయిరి కందుకూరి వీరేశలింగంపంతులుగారు మరణించిన గృహములో అగదిలోనే లక్ష్మణరావుగారు గతించిరి. వారు యిద్దరును ఒకేఆదర్శం, ఆశయంకోసం పనిచేసి, అలక్ష్యమును సాధించుటలోనే జీవితాలను అర్పించిరి. లక్ష్మణరావుగారు మరణించునప్పటికి 46 ఏండ్ల మధ్యవయస్కులోనే యుండిరి. ఔన్నత్యము లోనున్న యితరభాషలవలె ఆంధ్రభాషను జాతీయభాషగా పెంపొందించుటకు లక్ష్మణరావుగారు విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమండలిని స్థాపించిరి. నేడది నామమాత్రావశిష్టమైనది. వారు విజ్ఞానసర్వస్వం రచింపదలచిరి. మైమ్ర గ్రంథములను ప్రకటింపదలచిరి. అవి ఇంకా పూర్తిలేదు. ఈ మహనీయుని ఆదర్శాలను నెరవేర్చుటకు ఆంధ్రమహాజనులు పూనుకొనుట ధర్మంగదా! ఈ 21వ వర్ధంతి సందర్భంలో [illegible]దుకు కృతవిశ్వయు, లయ్యెదరని ఆంధ్ర[illegible]పులను కోరుతున్నాను.

"జోహార్ సోవియట్ యూనియన్"

"సోవియట్ విజయాలు ఒక్కనాటి లనేకాదు పాతకూరుస్తాంట. అభివృద్ధి నిరోధక సామ్రాజ్యవాదశక్తులకు కూడా ఇక ముందు నిజమవీత కేకుంటా చేస్తున్నాయి. సర్వత్రా ప్రజాతిధ్యరూలకు చేయూతనిచ్చి, ప్రజాసామ్యస్థాపనకు అవకాశాలు కలిగిస్తున్నాయి" ఈ ధావం జూన్ 22 వ తేదీని ఆంధ్రలో అనేక ప్రాంతాల్లో మారుమోగింది. కాత్రేనిపాడు (తూర్పుగోదావరి)లో స్థానిక కాంగ్రెసు ప్రముఖులు శ్రీ అడదాల రామారావుగారి అధ్యక్షతను జరిగిన మహాసభ ఉరవాంతోనే వీరరెడార్మీకి, సోవియట్ ప్రజానీకానికి జోహారులందజేసింది. కమ్యూనిస్టుల, రైతు, కార్మికుల అధ్వర్యాన జరిగిన సభల్లోను ఈ ఉత్సాహమే. వెల్లివిరిసి సోవియటుకు జోహారు అర్పించారు.

సోవియట్ యూనియన్ పవిత్రస్వాతంత్ర్య యుద్ధాన్ని ప్రారంభించి మొన్న 22వ తేదీతో మూడేళ్లయిందాయి. ప్రపంచంలో అభివృద్ధి కాముకులందరూ ఆనాడు ఒక చరిత్రాత్మక దినంగా గడిపారు. విజయవాడలో "రెడార్మీకి జోహారులు" అని ఊరేగింపు సాగింది. తరువాత జరిగినసభలో 400 మంది పఠితులు సోవియట్ నిర్వహిస్తున్న అమోఘపాత్రను విని ఉత్తేజితులయారు. 22మొదలు 26వరకు సోవియట్ చిత్రప్రదర్శన జరిగింది. వందల కొలది శ్రీ పురుషులువచ్చి, సోవియట్ జీవితాన్ని గురించి తెలుసుకున్నారు.

తురిమెళ్ల (కర్నూలుజిల్లా)లో అనూహ్య అపూర్వమైన ఉత్సవం జరిగింది. యువజనులందరును పూచ్చిన బండిపైని ఒక ప్రజను నిలిపారు. ప్రియతమ జాతీయనాయకులైన గాంధీ, నెహ్రూ లాంటివారు అప్రతిమ అమర్నారు. వారిమధ్య మార్షల్ స్టాలిన్ పటం, ప్రధానమైన, సోవియటువిజయాలకు చిహ్నంగా ఎర్రజెండా, పాటలుపాడుతూ, వినాదాలిస్తూ 400 మంది ప్రజవెంటసాగివెళ్లారు, జాతీయ, అంతర్జాతీయ సత్సాంప్రదాయాల చేయూతతో స్వాతంత్ర్యసాధనకు ముందుకుపోదాం అని చాటిందా ఊరేగింపు. ఆనాడు జరిగిన సభలో వేయిమందిసమావేశమయి రెడార్మీని, సోవియట్ప్రజను అభినందించారు. అభినందించినంతమాత్రాన చాలదు - స్వాతంత్ర్య విరోధక శక్తులను చెండాడుతూ సోవియట్ కలిగిస్తున్న సదవకాశాలను వినియోగించుకొని మనం మనదేశ సమస్యలను పరిష్కరించుకోవాలని ఉపన్యాసకులు ఉద్బోధించారు. తరువాత వైజ్ఞానిక ప్రదర్శనాలు జరిగాయి. తెలుగు కరువునిధికి విజ్ఞప్తి చేయగా రు 11.10.0 వసూలయింది.

"సోవియట్ యూనియన్ అమోఘమైన ఈ విజయాల నెలా సాధించగలిగింది? అక్కడిప్రజలు అనుభవిస్తున్న సర్వతోముఖ స్వాతంత్ర్యమూ, అక్కడి వివిధజాతులమధ్య ఉన్న అభేద్యమైన ఐకమత్యమే సోవియట్ను అజేయ మొనర్చింది" అని బెజవాడలో ఆనాడు జరిగినసభలో శ్రీ జి ఆర్.కె. అయ్య (స్వాయవాది) ఉపన్యసించారు. విప్లవానికి పూర్వం వ్యక్తిత్వం లేని అబలలై పడియుండిన రష్యన్ స్త్రీలే ఈనాడుసోవియట్ సమాజంలో నూతన వికాసం పొంది, ఎలాంటి మహత్తర కార్యాలు సాధిస్తున్నారో కాట్రగడ్డ హనుమాయమ్మగారు వర్ణించారు. స్వయంనిర్ణయ హక్కుతో వివిధజాతులు అనుభవించుతున్న స్వాతంత్ర్యమే నేడు సోవియట్యూనియన్ లోని జాతీయైక్యతకు, అపూర్వబలానికి కారణమని అబ్దుల్రహింగారు ఉపన్యసించారు. సోవియట్ విజయాల ప్రాముఖ్యతను ఇతర ఉపన్యాసకులు స్పష్టపరిచారు.

నెల్లూరులో కమ్యూనిస్టుపార్టీ, యువజన, మహిళ, మునిసిపల్కార్మిక సంఘాల అధ్వర్యాన జరిగిన సభకు మాజీ మునిసిపల్ చైర్మన్, స్థానిక కాంగ్రెసు ప్రముఖులు ఐన ఆనంచెంచు సుబ్బారెడ్డిగారు అభినందన సందేశాన్ని పంపారు. "మానవజాతి విమోచనకు సోవియట్ పాటుపడుతూంది. ఆకృషి కొనసాగి, త్వరలో ఫలితం పొందగలదని ఆశిస్తున్నా"నని వారన్నారు. నెల్లూరుజిల్లాలో పొటుకూరు, విడవలూరు, అల్లూరు, చెన్నూరు, [illegible] కరంగా సభలు జరిగాయి.

గుంటూరుజిల్లాలో [illegible], తక్కెళ్ల పాలెం, పెదవడ్లపూడి, కొండపాడు [illegible] పోట్ల సభలు జరిగాయి. తేల్ప్రోలు(కృష్ణా), చింతలపూడి (ప. గోదావరి)లోను, తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో ఏలేశ, రామచంద్రపురం, ముంగండలలోను సభలు జరిగాయి.

మిత్రమంతరిలో ప్రముఖస్థానం వహించి నాజీమూకల్ని తాకగొట్టుతున్న సోవియట్కి జోహారులందజేయటానికి సమావేశమవాలనుకుంటే, అధికారులు అనుమతి లేదన్నారు. మిట్టగుంట (నెల్లూరు జిల్లా) లో జూన్ 22 న సభజరుపటానికి కరక్టరుఅనుమతి నిచ్చారు. అయినా కావలి పోలీసు ఇన్స్పెక్టరువచ్చి సభను ఆపటోయారు. పరిస్థితుల విలువికి లోబడలచి సభను అయత్రప్రదంగా కొనసాగించారు సభా నిర్వాహకులు.

కోవూరు (నెల్లూరుజిల్లా)లో అన్ని ఏర్పాట్లు పూర్తి అయాయి. సభాస్థలంలో ప్రజలు ప్రోగయారు. ఇక కార్యక్రమం ప్రారంభమవుతుందనగా పోలీసులువచ్చి, సభ జరుపడానికి వీలులేదన్నారు. ఎంత చెప్పినా లాభంలేకపోయింది. ఇక్రకలమాత్రం చెప్పుకోవచ్చునన్నారు. అదీ ప్రారంభించబోయే సరికి దానినీ ఆపివేశారు.

సోవియట్, చైనా, బ్రిటన్, అమెరికన్ ప్రజలు నాయకత్వాన ప్రపంచ ప్రజల స్వాతంత్ర్యోద్యమం ఉరకలువేస్తూ ముందుకు సాగుతూంది. తమ మొండికాలు అడ్డంపెట్టినంతమాత్రాన ఇది ఆగిపోదని ఇలాంటి వారు గుర్తించాలి.

అదనపుపంటకు రైతుల సొంతకృషి

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా లింగనబోయినచర్ల గ్రామంలో, 362 యకరాల 89 సెంట్లు బంజరుభూమిని ప్రభుత్వం 1922 లో రైతులకు పట్టాలమీద ఖాయంచేసి యిచ్చింది. ఆ భూమిని సాగులోకి తీసుకురావడానికి రైతులు గత 22 సంవత్సరాలలో అనేక ప్రయత్నాలు చేశారు. స్థానికాధికారులకు ఖందాలు చెల్లించారు, అధ్యాష్ప్రగా సన్నులు చెల్లించారు. పెట్టుబడులు పెట్టారు. రాయబారాలు నడిపారు. ఇందుకై మొత్తం రు. 15 000 ఖర్చుచేశారు.

ఈప్రయత్నాలన్నీ విఫలం కావడంచూచి, రైతులు నిస్పృహతో కృంగిపోయారు. ఈ పరిస్థితుల్లో స్థానిక రైతుసంఘవర్కర్లు, కమ్యూనిస్టులు అధికాహారోత్పత్తియొక్క ప్రాధాన్యతను గురించి రైతుల్లో ప్రచారం చేశారు. స్వయంకృషివల్ల భూమిని సాగులోకి తీసుకురావచ్చునని విరూపించారు. చివరకు, ప్రభుత్వ అనుమతిని పొంది, 15-6-44 నుండి 22-6-44 వరకు ఒక పంటకాలువను తవ్వి, ఆహారసమస్యను పరిష్కరించడంలో తమ కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చారు. 2 వేలమంది పనిచేస్తేనే గాని పూర్తికానిపనిని, 1 వేయిమంది రైతులు-కూలీలు 8 రోజుల్లో పూర్తిచేశారు. రోజుకు పదకొండుగంటల చొప్పున పనిచేసి, 2 మైళ్ళ 2 ఫర్లాంగుల పొడవుగల కాల్వను పట్టుదలతోను, ఉత్సాహంతోను, తవ్వి పూర్తిచేయగలిగారు.

ఈ విధంగా లింగనబోయినచర్ల రైతులు-కూలీలు అధికాహారోత్పత్తివల్ల చూపినశ్రద్ధవల్ల అదనంగా సంవత్సరానికి 3000 బస్తాల ధాన్యం పండించుట కవకాశం కలిగింది.

మురుగునీటికాల్వ మరమ్మతు

ఇలాగే, రాజోలుతాలూకా (తూ.గోదావరి) మొగల్తిఖుదురు గ్రామంలో షుమారు 350 యకరాలభూమికిమురుగునీరు పోయేఅవకాశంలేక, పంటనష్టమవుతూ ఉండేది. గతవేసవిలో గ్రామ రైతుసంఘంయొక్క అధ్వర్యాన రైతులంతా సమావేశమై, తమ సొంతఖర్చుల పైననే మురుగుకాల్వను తవ్వాలని నిశ్చయించబడింది. రైతుసంఘవాలంటీర్లు గ్రామంలో రు. 200 వసూలుచేసి కాలువను తవ్వించారు. దీనివల్ల షుమారు 600 బస్తాలధాన్యం అదనంగా పండుతుంది.

కాంగ్రెసువాదుల సహకారం

పిఠాపురం ఎస్టేటుకుచెందిన దేవరపల్లి, కొత్తపేట, (తూ. గోదావరి) గ్రామాలకు చెందిన చెంకులుపాటి గరువుకాల్వ 4 సంవత్సరాలనుండి మేరకవేసి, పంటభూములకు నీరువచ్చుటకావడంలేదు. ఈ యేడు మరమ్మతు చేయకపోతే, 1000 బస్తాలధాన్యం నష్టమవుతుంది. స్థానిక రైతుసంఘ వర్కర్లు మద్రాసుప్రభుత్వంచే ఆమోదింపబడిన ఇరిగేషన్ చట్టంప్రకారం జిల్లాకలెక్టరుకు, జమీందారుకు ముందుగా నోటీసులిచ్చి, కాల్వ మరమ్మతుకై పూనుకున్నారు. తాలూకా రైతు సంఘాధ్యక్షులును, ప్రముఖకాంగ్రెసువాదియు, అయిన శ్రీనామన బావన్నగారు యీ కృషికి పూర్తిసహకారంచేసి, యిందుకుసంబంధించిన అన్నిపనులలోను ఉత్సాహంగాపాల్గొన్నారు.

చేపలనష్టం అరికట్టబడింది

కావలితాలూకా, అక్కరాజువారి ఖండ్రిక అనే గ్రామంలో చాలసంవత్సరాలుగా ఒక పెద్దరైతు గ్రామంలో ఉన్న చెరువులో చేపలు పట్టించి, వాటిని పంచేవిషయంలో ఎక్కువ లాభం పొందుతూ ఉండేవాడు. గ్రామస్థు లీ పద్ధతిని వ్యతిరేకించినందున 3 సంవత్సరాలనుండి గ్రామంలో రెండుపార్టీ లేర్పడ్డాయి. పట్టిన చేపలు ఎవరికి చెందకుండా, పాడుచేయటం కూడా జరుగుతోంది. ప్రతి సంవత్సరం యిలా రు. 200 విలువగల చేపలు నష్టమవుతున్నాయి. రైతుసంఘ వర్కర్లు ఈయేడు ఉభయపార్టీలమధ్య సఖ్యతను కుదిర్చి, చేపలన్నీ గ్రామస్తులకు సక్రమంగా పంచబడేటట్లు చేశారు.

వెట్టిచాకిరి అంతమొందింది

ఖమ్మం తాలూకా పమ్మి గ్రామంలో (నైజాం) గ్రామపటేలు మాసుగుంచే వెట్టి చేయించుకొని, వారికి చెందిన 13 యకరముల మాన్యములతాలూకు ప్రతిఫలమును తానే అనుభవిస్తూ ఉండేవాడు. 20 సంవత్సరాల నుండి యిలా జరుగుతోంది. ఈవిషయం తాలూకా ఆంధ్రమహాసభ కార్యకర్తలకు తెలిసి, బాధ్యతగల పెద్దమనుష్యులతోను, పటేల్తోను, సంప్రతింపులు జరిపి, మాదుగులకు న్యాయంగా చెందవలసిన ఈనామును తిరిగి యిప్పించేశారు. వెట్టిచాకిరికి స్వస్తి చెప్పబడింది. ఆ భూమిలో పటేలు ఉంచుకున్న పెంటలకు రు. 60 మాదుగులు ఇచ్చివేయుట కంగీకరించారు.

చెట్లపైహక్కు రైతులదే

మునగాల రైతులకూ జమీందారుకూ మధ్యజరిగిన ఒడంబడిక ప్రకారం, రైతుల సొంతజిరాయితీ భూములలో 1908 తరువాత పెరిగిన చెట్లన్నీ రైతులవేనని అంగీకరించబడినది. అట్టిచెట్లు యేవేవో నిర్ణయించుటకు 1941లో డిప్యూటీ తహసీల్దారు మునగాలకు వచ్చినప్పుడు జమీందారు సహకారంచేయనందున, సమస్య పరిష్కారం కాకుండా అలాగే ఉండిపోయింది.

ఈ యేడు మునగాల రైతుసంఘ మాజీ కార్యదర్శి వెలిదండ రంగారావుగారు, కలకోవ గ్రామ రైతునాయకుడైన మండపల్లి రామయ్యగారు, వ్యవసాయ పనిముట్లకు తమ సొంత జిరాయితీ భూములలో తాటిచెట్లను కొట్టించారు. జమీందారు పోలీసులకు రిపోర్టుచేశారు. పోలీసులు చెట్లను స్వాధీనం చేసుకొని, కేసు పెట్టాలని ప్రయత్నించారు. కాని, రైతుల సంఘీభావం చూచి, విఫలులయారు. జనవరి 28 వ తేదీని దారపునేని లక్ష్మీనారాయణ అనే రైతుపైన, అతని పాలేరుపైన చెట్లు కొట్టారనే నేరం మోపి, పోలీసులు అరెస్టుచేసి, దౌర్జన్యం ప్రయోగించారు. పైఅధికారులకు యీ అక్రమాన్నిగురించి రిపోర్టు చేయగా, వారువచ్చి విచారణచేశారు. సబ్యిన్స్పెక్టరు చేసినచర్యలకు మునగాలనుండి అతన్నిట్రాన్స్ఫర్ చేసి, 4 నెలల వరకు నెలకు రు. 15 చొప్పున జీతం తగ్గించారు. సబ్ఇనస్పెక్టరు తాను స్వాధీనంచేసుకున్న చెట్లను తిరిగిఇచ్చివేశారు.

ఈ కథ యిలాజరుగుతూవుండగా సమయంలో బెజవాడ డిస్ట్రిక్టు మునసబుకోర్టులో, జిరాయితీభూములలోని చెట్లపైహక్కు రైతులదేనని తీర్పుచెప్పబడింది. మునగాల రైతుసంఘం ఎన్నాళ్ళనుంచో చేస్తూవచ్చిన ఆందోళన యిప్పటికి ఫలించింది.

Printed and Published by Katragadda Rajagopala Rao at Prajasakti Press, Governorpet—Bezwada.

END OF ISSUE